

HANDLÄGGARE
Sofia Bergbom

TEL DIREKT
08-731 31 93

DATUM
2019-10-23

DNR
KS/2019:301

Budget 2020 och plan 2021-2022

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Stadens vision och styrmodell	4
3	Riktlinjer för god ekonomisk hushållning	7
4	Budgetförutsättningar	9
5	Jämförelser av kostnad och kvalitet.....	12
6	Målstyrning.....	18
7	Stadens ekonomi.....	22
8	Resultatbudget, mnkr.....	25
9	Driftsbudget, mnkr.....	26
10	Investeringsplan, mnkr	27
11	Exploateringsplan, mnkr.....	29
12	Fem år i sammandrag, mnkr	30
13	Kommunstyrelsen och miljö- och stadsbyggnadsnämnden.....	31
14	Utbildningsnämnden.....	34
15	Omsorgs- och socialnämnden.....	36
16	Teknik- och fastighetsnämnden.....	38
17	Kultur- och fritidsnämnden.....	40

Bilagor

Bilaga 1: Pengbelopp, taxor och avgifter 2020

1 Inledning

Lidingös unika läge alldeles intill huvudstaden ger speciella möjligheter. Samtidigt som vi får ta del av Stockholms stora utbud, erbjuder vår centralt belägna ö såväl båt-, bad- och skärgårdsliv som gröna oaser av lugn och stillhet. Det är dessa unika värden som tillsammans med den tidiga villastads- och gårdsbebyggelsen skapar Lidingös särprägel.

Vi anser att det är grundläggande att ständigt verka för att hushålla med skattebetalarnas pengar och att det ska löna sig att arbeta. Vi ska säkerställa att staden fokuserar på rätt verksamheter och att dessa verksamheter bedrivs så effektivt som möjligt med god kvalitet. Prioriteringar och effektivisering är verktyg för bättre hushållning.

Lidingö stads verksamhetsmål har setts över för att stämma överens med de övergripande politiska målen som kan beskrivas enligt följande modell.

Lidingö är unikt	Stärka verksamheten	Hållbar ekonomi	Samtal med Lidingöborna
<ul style="list-style-type: none">• Bevara Lidingös karaktär som småskalig skärgårdstad.• Varsam och balanserad utveckling.• Infrastruktur som möter Lidingöbornas behov.	<ul style="list-style-type: none">• Kontinuerligt utveckla och förbättra skola, vård och omsorg.• Verka för ökad trygghet.• Utveckla projektstyrningen.• Säkerställa valfrihet.	<ul style="list-style-type: none">• Effektiv styrning av förvaltning och politiska beslut.• Kostnadsmedvetenhet.• Skatten skall ner till jämförbara kommuner.• Prioritera kärnverksamheten	<ul style="list-style-type: none">• Utveckla lyssnande och ledarskap.• Samarbeta med frivilliga krafter.• Öppen dialog och samarbete med föreningslivet.• Ge goda förutsättningar för näringslivet.

Lidingö har högre skattetryck än vissa jämförbara kommuner, utan att Lidingöborna alltid upplever högre kvalitet i servicen. Majoritetens målsättning är att dels arbeta för en fortsatt förbättring av skola, vård och omsorg samt dels sänka skatten så att vi närmar oss nivån för de kommuner i Stockholm som har liknande förutsättningar som Lidingö. Majoriteten har som mål att under mandatperioden sänka skatten med 50 öre samtidigt som god kvalitet i kärnverksamheten upprätthålls.

2 Stadens vision och styrmodell

Den nya styrmodellen syftar till att ge en tydlig målbild för stadens verksamheter och en effektiv styrning utifrån de övergripande politiska målen.

Styrkedjan ska säkerställa att den politiska inriktningen och de politiska prioriteringarna genomsyrar verksamheterna i hela organisationen.

Visionen ger en långsiktig målbild över hur det ska vara att leva, verka och vistas i Lidingö. Den ger den övergripande vägledningen för nämndernas styrning.

Inriktningsmålen som är en nedbrytning av visionen och utgår från de politiska målen är uppdelade i tre övergripande områden som omfattar dels kärnverksamheten, dels ekonomisk hushållning och dels samhällsutvecklingen.

Verksamhetsområdesmålen tydliggör målsättningarna inom respektive inriktningsmål och styrs ut till de nämnder som bedriver verksamhet inom målområdet. Verksamhetsområdesmålen görs uppföljningsbara genom ett begränsat urval indikatorer med måltal som anger ambitionen för de närmaste tre åren.

Värdegrunden handlar om de gemensamma grundläggande värderingarna. Det är värderingar som påverkar beslutsfattande, agerande och bemötande. Värdegrunden kan sammanfattas i tre värdeord som syftar till att föra stadens gemensamma arbete framåt och som tydligt sammanfogar stadens vision, inriktningsmål och ledarskapsfilosofi.

Vision för Lidingö stad

Lidingö är den unika och trygga skärgårdsstaden som utvecklas varsamt och i takt med Lidingöbornas behov. Ett tydligt fokus på kärnverksamheterna ger hög kvalitet och låg skatt för Lidingöborna. Lidingö stad ger goda förutsättningar för lokala företag, ett aktivt civilsamhälle och livskraftigt föreningsliv.

Inriktningsmål för Lidingö stad

1. Starka verksamheter med valfrihet och goda villkor för Lidingöborna

Lidingö fokuserar på kärnverksamheten där skola, vård och omsorg utvecklas och stärks. Kommunalt finansierade tjänster håller hög kvalitet. Inriktningsmålet bryts ned i tre verksamhetsområdesmål. Kortfattat beskrivet är målsättningarna att Lidingös elever ska ha tillgång till Sveriges bästa utbildningsverksamheter och utvecklas maximalt, att lidingöborna ska få omsorg och service med god kvalitet utifrån aktuella behov och egna val samt att stadens förebyggande arbete och tidiga insatser ger resultat i form av självständiga medborgare.

2. Hållbar ekonomi och effektiv styrning

En budget i balans skapar förutsättningar för bästa service. Skatten hålls låg genom hög kostnadsmedvetenhet hos förvaltningarna samt effektiv styrning och uppföljning.

Lidingöborna möter engagerade och kompetenta medarbetare. Inriktningsmålet bryts ned i tre verksamhetsområdesmål. Kortfattat beskrivet är målsättningarna att verksamheterna ska bedrivas med hög kostnadseffektivitet, att stadens processer är effektiva och klarar bra service till låga kostnader samt att Lidingö stad är en attraktiv arbetsgivare och klarar en god kompetensförsörjning.

3. Ett lyssnande ledarskap som möter Lidingöbornas behov

Lidingö är en trygg skärgårdsstad med bevarad småstadskänsla. Ett lyhört ledarskap möter Lidingöbornas behov, ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och tillvaratar ideella krafter och föreningsliv. Inriktningsmålet bryts ned i fem verksamhetsområdesmål. Kortfattat beskrivet är målsättningarna att Lidingöborna ska trivas med att leva och bo i staden, att stadens infrastruktur möter Lidingöbornas behov, att Lidingö är en trygg stad och har ett gott företagsklimat samt att Lidingöborna ska vara nöjda med utbudet av kultur-och fritidsmöjligheter.

Värdeord för Lidingö stad

Professionell är den som funnit sin roll i det stora sammanhanget. När vi vet vart vi är på väg, ramarna för vårt uppdrag och förstår vilka förväntningar vi har på oss, då är vi också trygga i vårt arbete och vi skapar trygghet i mötet med medarbetare och Lidingöbor.

Initiativ skapar kreativitet och nya vägar att finna lösningar på gamla och nya problem. I en tillåtande organisation utvecklas medarbetare. Genom initiativ utvecklar vi och stärker verksamheterna. Det ger individ och grupp frihet att under ansvar bidra genom ett aktivt medarbetarskap. Engagemang skapas i sammanhang där uppdrag, kompetens och delaktighet samspelar.

Engagemang driver utvecklingen, det skapar nyfikenhet och en vilja att lära mer. Med engagemang överbryggas hinder och motsättningar, och det ger arbetsglädje. De tre värdeorden samspelar. Inget är enskilt viktigare än något annat. Det är helheten som skapar en gemensam grund för vårt arbete, som skapar samsyn om allas vårt uppdrag att varsamt och balanserat föra utvecklingen i den riktning Lidingöborna i allmänna val gett uttryck för. Det är en ordning värd att försvara, förvalta och känna stolthet inför.

Finansiellt mål

Lidingö stad har en ekonomi i balans, grundad på en låg kommunalskatt och redovisar goda resultat. Det finansiella målet kan brytas ned i följande fyra underliggande mål.

1. Lidingö stad har en ekonomi i balans.
 - Kostnadsutvecklingen ska vara i nivå med skatteintäkterna under mandatperioden.
2. Lidingö stad har en låg kommunalskatt.
 - Lidingöbornas skattebörda ska sänkas med 50 öre under mandatperioden 2019-2022.
3. Lidingö stad har ett gott ekonomiskt resultat
 - Stadens överskottsmål ska vara 1 procent av verksamhetens kostnader.
4. Lidingö stad har långsiktigt hållbara investeringsvolymmer
 - Löpande årliga investeringsbehov ska finansieras med årets avskrivningar och årets resultat.

3 Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning

I kommunallagen ställs krav på god ekonomisk hushållning i kommunerna. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning som sedan följs upp i årsredovisningen.

I budgeten ska staden ange mål och riktlinjer för såväl verksamhet som ekonomi som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Årsredovisningens förvaltningsberättelse ska innehålla en utvärdering av stadens ekonomiska ställning och om resultatet är förenligt med de mål och riktlinjer fullmäktige beslutat om.

Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad. God ekonomisk hushållning innebär att kommunens medborgare får ut så mycket som möjligt för sina skattemedel och utifrån ett finansiellt perspektiv innebär det att morgondagens kommunmedlemmar kan försäkras samma servicenivå som dagens invånare utan att skattenivån höjs.

För att upprätthålla en god ekonomisk hushållning måste det för verksamheten finnas ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Stadens definition på att god ekonomisk hushållning råder är att god måluppfyllnad nås inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser och balanskravet.

Målstyrning

Med stadens vision, inriktningsmål, verksamhetsområdesmål och indikatorer med måltal tydliggörs vad verksamheterna ska prioritera och uppnå utifrån sitt uppdrag och sin verksamhetsidé. Staden har också finansiella mål som bygger på en ekonomi i balans, grundad på en låg kommunalskatt och goda resultat.

Uppföljning och rapportering

Staden har ett väl utvecklat system för ekonomisk rapportering inom förvaltningsorganisationen samt till kommunstyrelsen och nämnder. Regelbunden rapportering om den ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen sker till nämnder och kommunstyrelse. Årsbokslut och delårsrapport underställs revisorerna.

Kvaliteten på verksamheterna följs upp löpande. Vartannat år genomförs en bred attitydmätning bland Lidingöborna och inom många verksamheter görs brukarundersökningar. Staden har kundvals-system inom skola, förskola, daglig verksamhet, familjerådgivning och hemtjänst samt särskilda boenden för att ge valfrihet och för att stimulera till hög kvalitet och kostnadsmedvetande.

Utifrån stadens program för uppföljning av privata utförare ska nämnderna genom avtal och uppföljning säkerställa att privata utförare bedriver verksamhet enligt lagar, förordningar och föreskrifter samt de mål och riktlinjer som fullmäktige fastställt för verksamheten.

Koncernsamordning

Nämnder och förvaltningar ansvarar för den löpande verksamheten. För att säkerställa ”god ekonomisk hushållning” finns en koncernsamordning i form av mål, policys och riktlinjer. Exempel på verksamheter där samordning sker är lokalförsörjning, investeringar, fysisk planering, informationsteknologi, personal- och lönefrågor, upphandling samt ekonomisk planering och uppföljning. Ledning och samordning utövas av kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret.

Organisation, ledarskap och styrsystem har stor betydelse för hur verksamheter utvecklas. Inom staden finns en pågående dialog kring dessa frågor och kompetenshöjande insatser görs inom förvaltningsorganisationen. De anställdas synpunkter följs upp genom regelbundet återkommande medarbetarenkäter.

Resultatutjämningsreserv

Staden har en resultatutjämningsreserv (RUR). Kommunstyrelsen lämnar förslag i årsredovisningen till kommunfullmäktige avseende avsättning till eller disposition av RUR. Avsättningen får dock högst motsvara den maximala nivån som stadgas i kommunallagen.

De interna resultatutjämningsfonderna (RUF) är viktiga instrument i den ekonomiska styrningen. Inom förvaltningar där man arbetar med en resursfördelning baserad på peng per prestation är balanseringen en nödvändighet ur konkurrenssynpunkt. Fonderna ska primärt användas för resultatutjämning över tiden och inte för finansiering av utökad verksamhet utöver aktuell budget.

Finansiella krav och mål

Lagstiftningen fastlägger en miniminivå finansiellt för begreppet god ekonomisk hushållning. Budget ska upprättas så att intäkter överstiger kostnader, det så kallade balanskravet. Om bokslutet för det aktuella året uppvisar ett negativt resultat ska detta täckas i budget senast tre år senare.

Budget för 2020 utmynnar i ett resultat på 31,8 mnkr som således uppfyller det lagstadgade kravet om ekonomi i balans.

4 Budgetförutsättningar

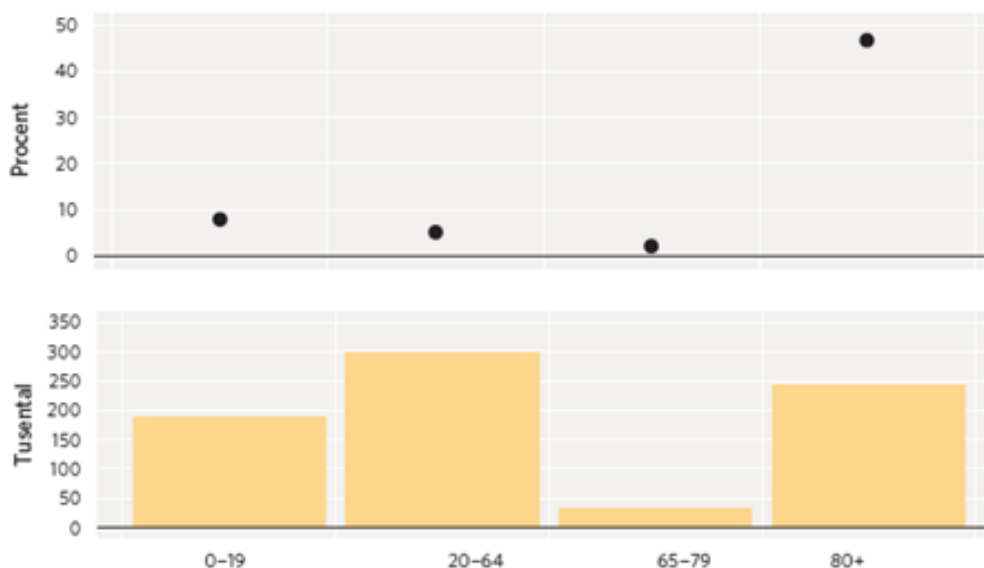
Omvärlden (Källa: Ekonomirapporten maj 2019; Ekonomirapporten oktober 2019)

Den svenska konjunktoren försvagas i år. BNP-tillväxten bedöms falla till 1,2 respektive 1,3 procent 2019 och 2020, från 2,3 procent 2018. Den långa perioden av ökad sysselsättning ser därför ut att upphöra. SKL räknar med att vändpunkten kommer i år. Men konjunkturavmattningen går långsamt och påverkar arbetsmarknaden med fördröjning. Huvudförklaringen till den låga svenska BNP-tillväxten 2019 och 2020 i prognosen är en dämpning av investeringarna, som tyngs av sjunkande bostadsbyggande.

Den svagare tillväxten betyder även långsam skatteunderlagstillväxt under ett par år. Den reala ökningen av skatteunderlaget har de senaste 8 åren legat mellan 1,1 och 2,6 procent, prognosen för 2019 är 1,4 procent. Kommande år ser ut att bli sämre då den reala ökningstakten faller till 0,4 respektive 0,3 procent under 2020 och 2021. Huvudorsaken är utvecklingen av antalet arbetade timmar som minskar under två år i rad, 2020 och 2021. Det är framför allt sysselsättning inom bygg- och tillverkningsindustri som sätter stopp för den svenska sysselsättningsuppgången.

Befolkningens ålderssammansättning och dess utveckling har stor betydelse för kommunernas kostnader. Kommande år väntas alltså antalet arbetade timmar utvecklas svagt, samtidigt som trycket från demografin fortsätter att öka. Sett i ett längre perspektiv väntas kostnadsökningar från det demografiska trycket ligga kvar på omkring 1,0 procent per år, en dubbelt så hög nivå som mellan åren 2000-2012. Orsaken till det demografiska trycket är att åldersgruppen 80+ ökar med närmare 50 procent under kommande 10 årsperiod och åldersgruppen 0-19 ökar med omkring 10 procent, vilket syns i diagrammet nedan.

Antal och procent

Källa: Statistiska centralbyrån.

SKL ser att det kommer att råda brist på både pengar och kompetens i form av arbetskraft. Det finns idag en tämligen samstämmig bild av de utmaningar – demografiska, ekonomiska och rekryteringsmässiga – som kommuner står inför. I en enkät som gick ut till samtliga ekonomichefer i kommunsektorn 2019 svarar hela 97 procent att kommunen kommer att behöva vidta åtgärder för att klara finansieringen och verksamheten. Nästan samtliga anger effektiviseringar som åtgärd. Det är också effektiviseringar som kommer att få stor ekonomisk effekt enligt de flesta. Det starka verksamhetsstrycket de kommande åren och svårigheten med att få tag på personal indikerar att verksamheterna måste bedrivas annorlunda och mindre personalintensivt. Detta vittnar inte minst svaren från ekonomicheferna om.

SKL har i tidigare rapporter lyft digitaliseringens möjligheter för att klara framtidens utmaningar och även att arbetslivet behöver förlängas. Båda två, åtgärder som SKL återigen konstaterar är fortsatt viktiga. I årets ekonomirapport lyfter de även behovet av att arbeta förebyggande för att möta effekterna av den demografiska utvecklingen. Mycket talar för att förebyggande verksamhet är bra både för individen och samhällsekonomin. Det kommer att bli allt viktigare att kunna ge individriktade råd för att förbättra chansen till god hälsa, sannolikt med stöd av ny teknik och mer AI-stöd.

Staden

Lidingö stads ekonomiska ställning är fortsatt stark. I delårsrapporten 2019 beräknas den okonsoliderade soliditeten till 68 procent och 51 procent om man tar hänsyn till pensionsåtagandena redovisade som ansvarsförbindelse. Stadens samlade pensionsåtagande täcks till 113 procent av de på kapitalmarknaden avsatta medlen. Borgensåtagandena är begränsade och de av staden helägda bolagen är ekonomiskt starka med betydande tillgångar. Det samlade taxeringsvärdet för stadens och bolagens fastigheter uppgår till 844 mnkr.

De senaste årens höga tillväxt i svensk ekonomi, genomförda organisationsförändringar och ett aktivt effektiviseringsarbete inom stadens förvaltningar, har bidragit till bra ekonomiskt resultat för staden samtidigt som skola, vård och omsorg har prioriterats med goda tillskott.

Goda resultat tillsammans med den pågående likvideringen av Lidingöhem innebär ett begränsat lånebehov de närmsta åren trots ett omfattande investeringsbehov med bland annat en ny bro och en simhall.

Prognosen för året är ett resultat på 1 634 mnkr, då ingår 1 569 mnkr avseende realisationsvinst i samband med likvidation av Lidingöhem. I resultatet ingår även 31,9 mnkr avseende realiserade vinster från finansiella omsättningstillgångar som enligt nya redovisningsprinciper ska redovisas till verkligt värde. I samband med ombyggnationen av stadshuset görs en bedömning av hur stor del av det kvarvarande restvärdet som ska utrangeras, det innebär att resultatet för 2019 belastas med 7,5 mnkr. Det har dessutom skett en mindre fastighetsreglering som gav en intäkt på 1,2 mnkr. Ovanstående poster ska undantas vid bedömning av balanskravsresultatet. Staden beräknar efter balanskravsjusteringar redovisa ett resultat på 39 mnkr, vilket är 7,7 mnkr högre än

budget. Då resultatet även utan den budgeterade utdelningen på 20 mnkr från stadens bolag, ser ut att nå det finansiella målet väljer staden att inte ta ut den.

Befolkningsprognos

Sedan 1950 har folkmängden i kommunen ökat från knappt 21 000 till dagens drygt 48 000 invånare. Lidingös befolkning har ökat sedan 2001 och beräknas överstiga 50 000 invånare 2022. Under de närmsta åren står nybyggnationerna i bland annat Dalénum, Högsätra och Lojo för en betydande del av folkökningen genom de bostäder som planeras. På längre sikt påverkas befolkningsutvecklingen bland annat av planerna för bostadsbyggande. Stadens folkmängd påverkas också av nyanländas inflyttning utifrån bosättningslagen.

Lidingö hade 47 818 invånare i januari 2019. Lidingös befolkning beräknas under prognosperioden att öka med i snitt cirka 850 invånare per år. I slutet av planperioden 2022 beräknas att stadens befolkning uppgår till 50 852 invånare. Under årets första sex månader har befolkningen ökat med 173 personer.

År 2018 tillkom 419 barn födda under året, något färre än året innan. Det är även färre än medeltalet för de senaste tio åren. Antalet födda väntas dock öka för varje år under prognosperioden, troligen även överskrida födslootalen från de stora årskullarna i mitten av 2000-talet. Antalet barn i skolålder tros öka de kommande åren. Bland barn i grundskoleålder 6-15 år sker till en början en liten nedgång, innan antalet vänder uppåt något. Störst ökning ser vi bland ungdomar i gymnasieåldern. Efter att ha minskat varje år mellan 2009-2014 ökar nu åldersgrupperna 16-18 år kraftigt, en ökning som består fram till år 2022. Orsaken till ökningen är de stora barnkullarna under första halvan av 2000-talet. Antalet invånare som är 65 år eller äldre väntas öka med ca 12 % fram till 2027, vilket är en mindre procentuell ökning än befolkningen som helhet. Följaktligen kommer denna åldersklass att utgöra en minskande andel av totalbefolkningen. Andelen totalt av befolkningen är omkring 20 procent vilket är klart högre än i övriga kommuner i Stockholms län, där andelen är cirka 16 procent.

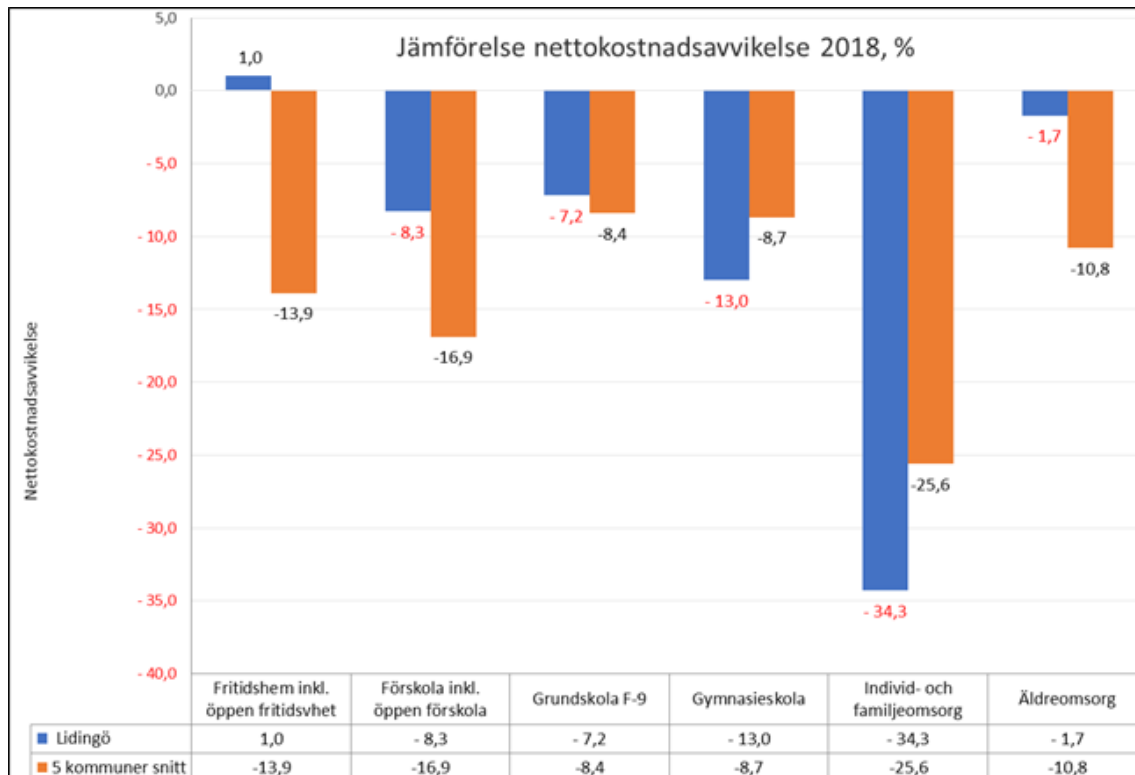
Befolkningsprognosen används bland annat som underlag för skatteprognos och för att bedöma volymförändringar inom utbildningsnämndens och omsorgs- och socialnämndens verksamheter. Volymförändringen 2020 beräknas uppgå till 45 mnkr jämfört med 2019 års prognos och ytterligare 25 mnkr 2021 och 35 mnkr 2022.

5 Jämförelser av kostnad och kvalitet

I jämförelse med fem utvalda norrortskommuner framkommer att Lidingö har en högre kostnadsnivå, mätt i nettokostnadsavvikelse, inom flera av de stora kärnverksamheterna samtidigt som kvaliteten inte är nämnvärt högre. Som jämförelsekommuner används norrortskommunerna Täby, Danderyd, Solna, Sollentuna och Österåker. Det är borgerligt styrda kommuner i norrort som på olika sätt kan anses ha jämförbara förhållanden och därmed vara relevanta som en indikator kring kvalitet och kostnadsnivåer.

Nettokostnadsavvikelsen är det mest relevanta måttet att använda sig av i kommunsektorn avseende jämförelser mellan kommuner på en övergripande nivå. Kortfattat beskrivet visar jämförelsen att om Lidingö skulle ha en nettokostnadsavvikelse motsvarande genomsnittet för de fem kommunerna skulle det innebära omkring 80 mnkr i lägre kostnader.

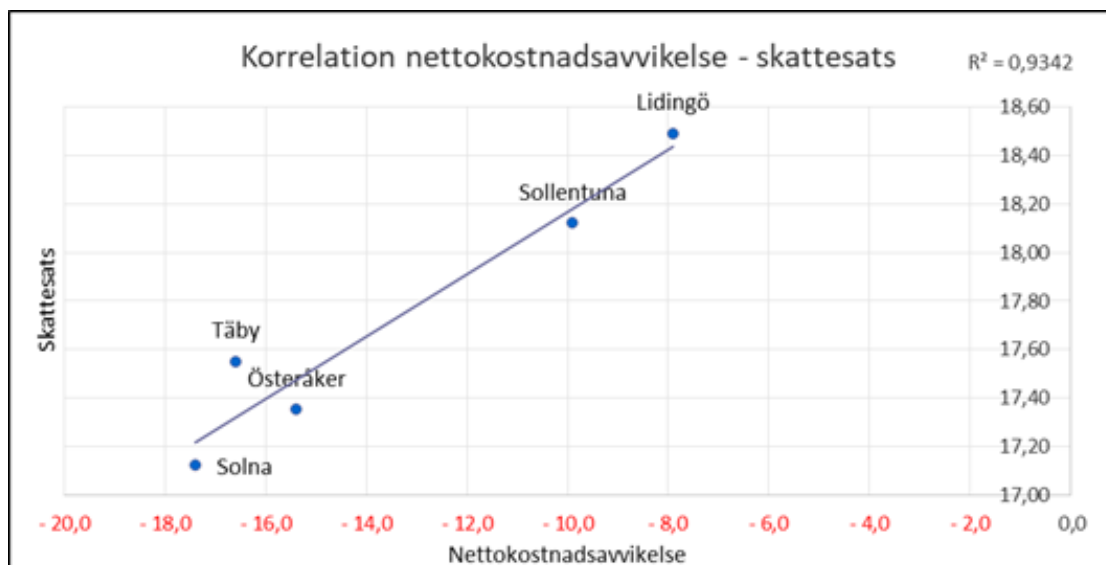
I nedanstående diagram syns en jämförelse av Lidingös nettokostnadsavvikelse år 2018 i de olika områdena med genomsnittet av de 5 kommunerna. Nollstrecket motsvarar referenskostnaden, vilket är den nivå kommunerna borde ha i förhållande till dess struktur. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Det är inom områdena individ- och familjeomsorg och gymnasieskola som Lidingö har en bättre nettokostnadsavvikelse än genomsnittet. Inom alla andra områden har Lidingö en sämre nettokostnadsavvikelse.

För att få en uppfattning av vad en förbättrad nettokostnadsavvikelse innebär i monetära termer för Lidingö följer här ett räkneexempel. Varje procentenhetsförbättring av nettokostnadsavvikelsen inom de olika områdena kan räknas om till miljoner kronor. Potentialen per procentenhet varierar från 1,0 mnkr för området fritidshem till 6,7 mnkr för grundskolan. År 2018 är den senaste statistiken som finns att tillgå. Om Lidingö skulle ha haft samma nettokostnadsavvikelse, det vill säga samma kostnadsnivå, inom varje område som genomsnittet av de fem kommunerna skulle det innebära ungefär 80 mnkr lägre kostnader totalt det året. Då ingår även de delområden där Lidingö ligger bättre till än genomsnittet.

Potential med förbättrad nettokostnadsavvikelse, mnkr Lidingö	Jämfört med genomsnitt 2017	Jämfört med genomsnitt 2018
Fritidshem, inkl. öppen fritidsverksamhet, 1,0 mnkr / %	17,4	14,9
Förskola inkl öppen förskola, 3,4 mnkr / %	22,3	29,1
Grundskola F-9, 6,7 mnkr / %	8,7	8,3
Gymnasieskola, 2,0 mnkr / %	2,6	-8,7
Individ- och familjeomsorg, 1,4 mnkr / %	-9,2	-12,5
Äldreomsorg, 5,9 mnkr / %	42,4	53,3
Summering	84,3	84,4

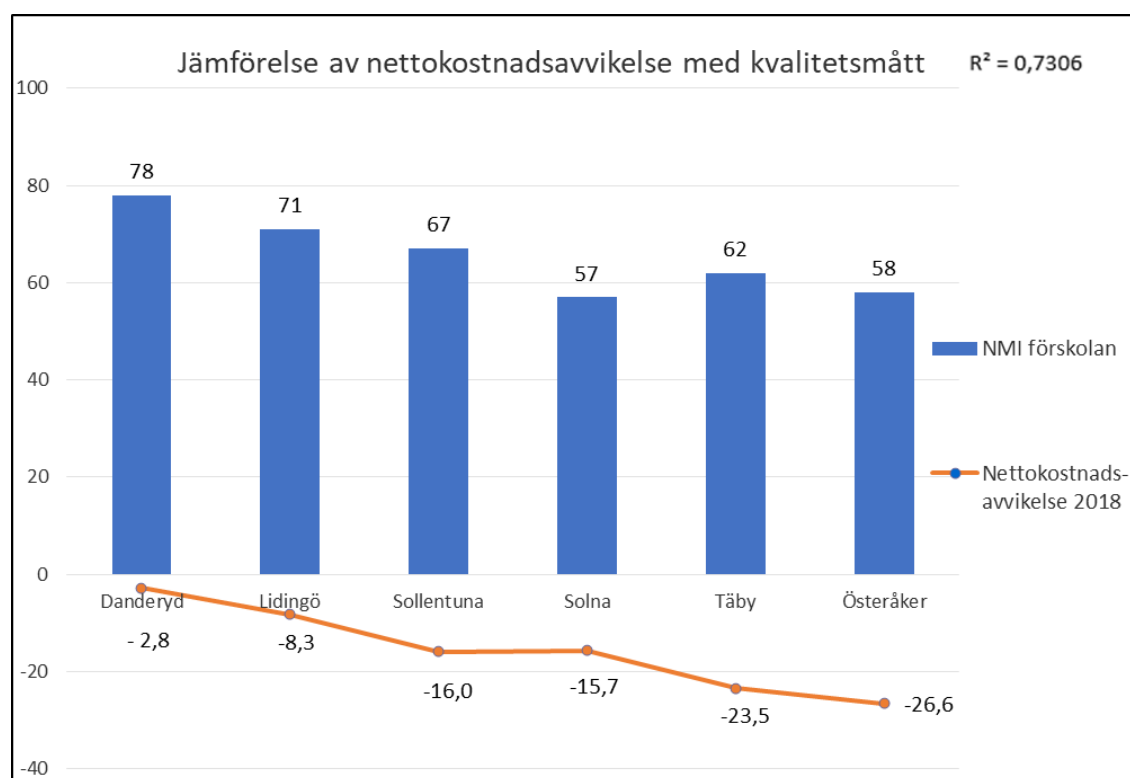
Av Lidingö stads totala nettokostnader utgör andelen av dessa verksamheter omkring 80 procent. Nivån på kostnadsmassan i dessa verksamheter har därför stor påverkan på behovet av finansiering. Den dominerande finansieringskällan för en kommun är skatteintäkterna efter avdrag för utjämning, för Lidingö utgör de cirka 80% av de totala intäkterna. Diagrammet nedan visar att kommunerna med lägst nettokostnadsavvikelse även har lägst skattesats. Korrelationen uppgår till 0,93 vilket innebär att sambandet mellan skattesats och nettokostnadsavvikelse är mycket starkt i detta urval bestående av Lidingö och jämförelsekommunerna exklusive Danderyd.

Utvecklingen av nettokostnadsavvikelsen inom respektive område kommer att följas noggrant av kommunstyrelsen. Då kommunstyrelsens ambition är att närma sig jämförelsekommunerna i kostnadsnivå mätt i nettokostnadsavvikelse är analysen av dessa ett viktigt ingångsvärde i kommande års budgetprocesser. Det är även tätt sammankopplat med kommunstyrelsens mål att sänka Lidingöbornas skattebörd med 50 öre under mandatperioden.

Vid en jämförelse av kvalitet på en övergripande nivå inom de största verksamheterna framkommer att Lidingös kvalitetsnivå inte kan anses vara nämnvärd högre än jämförelsekommunerna och motiverar således inte fullt ut den högre kostnadsnivån. Det förekommer viss variation mellan de olika områdena vilket redogörs för nedan.

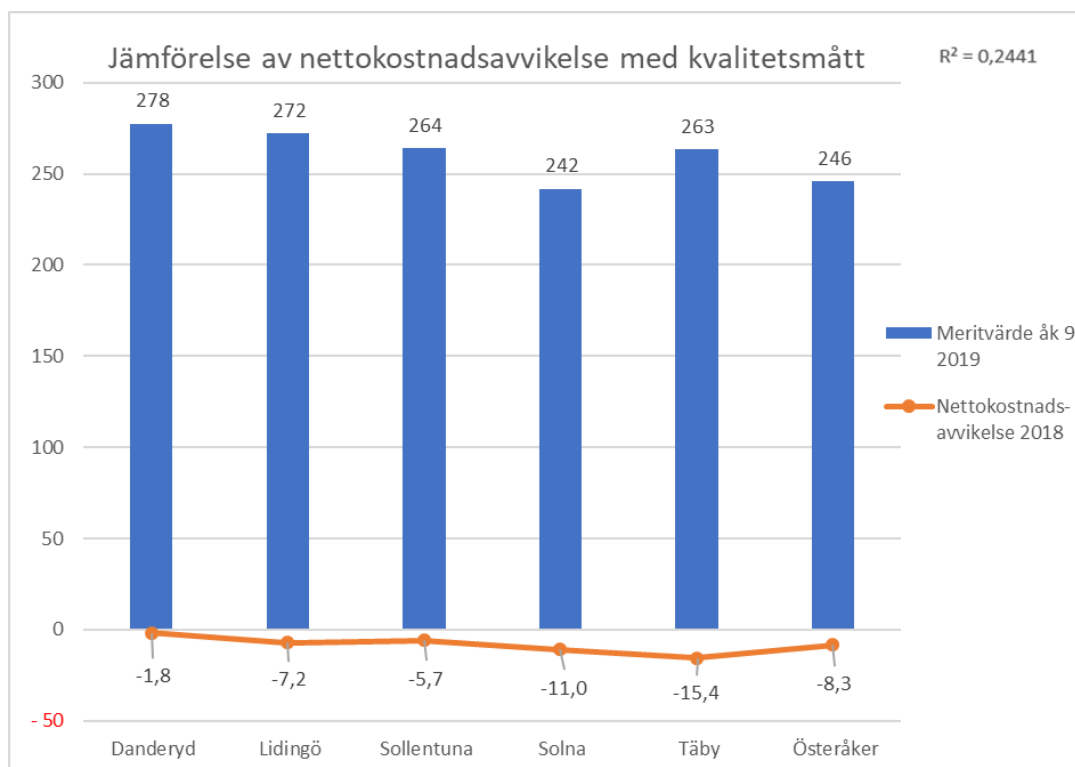
Förskolan

Korrelation är mätt mellan senaste uppmätta värde för Nöjd-Medborgar-Index och nettokostnadsavvikelse 2018. Korrelationen var 0,59 föregående år.

Inom förskolan har Lidingö en nettokostnadsavvikelse som ligger 8,6 procentenheter högre än jämförelsekommunerna, under 2018 motsvarade det ungefär 29 mnkr i högre kostnader. Kvalitetsmässigt ligger Lidingö på andra plats bland jämförelsekommunerna. Kommunstyrelsen konstaterar att Lidingös kostnader ligger nära 30 mnkr högre än jämförelsekommunerna samtidigt som den upplevda nöjdheten endast är marginellt bättre. Det är viktigt att utbildningsnämnden fortsätter jobba med jämförelser av nyckeltal för att hitta möjliga vägar till effektivisering.

Grundskolan

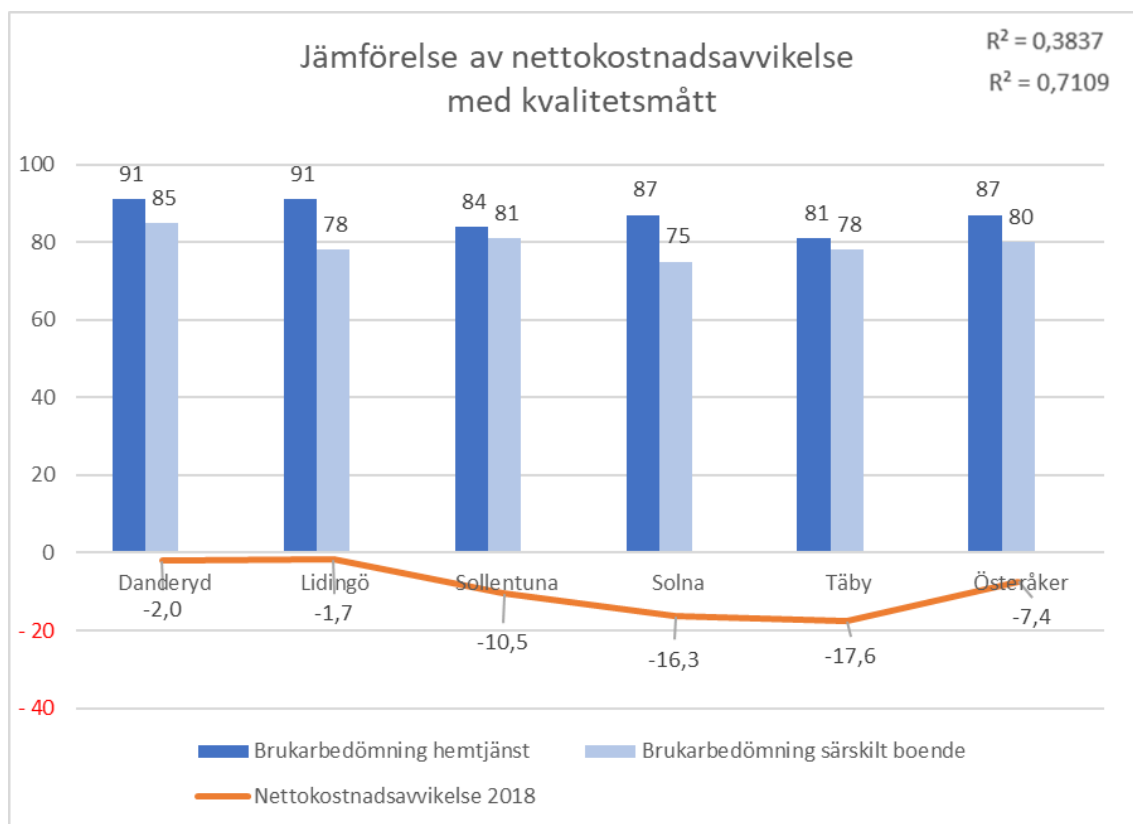

Korrelation är mätt mellan meritvärde år 9 2019 och nettokostnadsavvikelse 2018. Korrelationen var 0,34 föregående år.

Lidingö har goda resultat inom grundskolan och ett meritvärde som ligger 14 enheter högre än jämförelsekommunerna, endast Danderyd ligger bättre till. Kostnadsmässigt ligger Lidingö marginellt högre, 1,2 procentenheter motsvarande cirka 8 mnkr. I detta urval finns det endast ett mycket svagt samband mellan kostnad och kvalitet.

Kommunstyrelsen konstaterar att det är positivt att Lidingö presterar högre resultat med endast marginellt högre nivå av resursutnyttjande jämfört med de 5 kommunerna. Inom grundskolan ser kommunstyrelsen att det är rimligt att i första hand bibehålla den höga nivån. Det är viktigt att fortsätta att arbeta för en riktigt bra skola med höga resultat och ett fortsatt fokus på effektiv användning av skattepengarna.

Äldreomsorgen

Korrelationen är mätt mellan brukarundersökning 2019 och nettokostnadsavvikelse 2018. Det övre värdet avser brukarbedömning särskilt boende och det undre värdet avser brukarbedömning hemtjänst. Föregående år var korrelationen mellan snittet av de båda brukarbedömningarna och nettokostnadsavvikelsen 0,39.

Kvalitetsmässigt spretar bilden något. Inom särskilt boende har Lidingö ett sämre resultat än jämförelsekommunerna med cirka 2 procent, Danderyd, Sollentuna och Österåker har samtliga bättre resultat. Inom hemtjänst är Lidingös resultat marginellt bättre än jämförelsekommunerna, Lidingö och Danderyd ligger i topp på samma värde. Kostnadmässigt har Lidingö 9,1 procentenheter högre nettokostnadsavvikelse än jämförelsekommunerna vilket motsvarar 53 mnkr. Med tanke på att kvaliteten inte är nämnvärt bättre hos Lidingö, till och med sämre inom särskilt boende, anser kommunstyrelsen att det inte går att motivera Lidingös högre kostnadsnivå med över 50 mnkr inom detta område. Sambandet mellan kostnad och kvalitet är dessutom tveksamt.

Det är därför viktigt att omsorgs- och socialnämnden fortsätter att jobba med jämförelser av nyckeltal för att hitta möjliga vägar till effektivisering. Kommunstyrelsen ser att avståndet till jämförelsekommunerna behöver minska inom detta område.

Jämförelse kostnad och kvalitet övriga områden

Nyckeltal teknik, idrott, kultur och fritid	Lidingö	Snitt jämförelse kommunerna
Kultur		
NMI kultur	65	63
Nettokostnad kulturverksamhet kr/inv	802	767
Fritid		
NRI fritidsaktiviteter	70	68
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv	1 424	1 440
Teknik		
NMI gator och vägar	61	61
NMI gång och cykelvägar	61	60
NMI grönområden (skala 0-10)	9,1	8,2
Nettokostnad vägar och parkering, kr/inv	1 653	1 284
Nettokostnad parker, kr/inv	440	386
Idrott		
NMI idrotts- och friluftsanläggningar	68	65
Nettokostnad idrotts- och fritidsanläggningar kr/inv	829	926

Inom kulturområdet har Lidingö marginellt högre nettokostnader än jämförelsekommunerna och presterar något bättre i kvalitetsjämförelse.

Det är positivt att Lidingö har lägre kostnader för fritidsverksamhet än jämförelsekommunerna samtidigt som kvaliteten är högre.

På tekniksidan är kvaliteten god i jämförelse med de 5 kommunerna. Kostnaderna är dock en bit över deras snitt, både vad gäller vägnät och parker. Det beror delvis på att Solna har höga intäkter för området vägar och parkeringar och därför knappt någon nettokostnad. Det beror även på att Lidingö i snitt har cirka 1 m/inv extra av respektive bil- och cykelvägar.

Kostnaderna för idrotts- och friluftsanläggningar är lägre på Lidingö än i jämförelsekommunerna. Kundnöjdheten med idrotts- och friluftsanläggningar är högre på Lidingö.

6 Målstyrning

1. Starka verksamheter med valfrihet och goda villkor för Lidingöborna

Lidingö fokuserar på kärnverksamheten där skola, vård och omsorg utvecklas och stärks. Kommunalt finansierade tjänster håller hög kvalitet.

Verksamhetsområdesmål	Indikatorer	Lidingö senaste värde	Medelvärde jämförelse- kommuner	Måltal 2020	Måltal 2021	Måltal 2022
Lidingös elever har tillgång till Sveriges bästa utbildningsverksamheter och utvecklas maximalt.	1. Elevers genomsnittliga meritvärde i årskurs 9, lägeskommun	272	258	273	275	277
	2. Andelen elever i skolans årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, lägeskommun	92	88	94	95	96
	3. Elevers genomsnittliga betygspoäng i den kommunala gymnasieskolans slutbetyg	14,8	14,5	15,2	15,4	15,8
	4. Andel elever som känner sig trygga i årskurs åk 9, kommunala skolor	86	86	90	91	92
Lidingöborna får omsorg och service med god kvalitet utifrån aktuella behov och egna val.	1. Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg	91	86	91	91	91
	2. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg	78	80	81	81	81
	2. Brukarbedömning verksamhet funktionsnedsatta	80	89	80	80	80
Stadens förebyggande arbete och tidiga insatser ger resultat i form av självständiga medborgare.	1. Andel förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga	61	65	63	64	65
	2. Andel hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd (av de som får stöd)	33	24	30	30	30

För att uppnå målet att Lidingös elever utvecklas maximalt och har tillgång till Sveriges bästa utbildningsverksamheter vill kommunstyrelsen främst följa indikatorer kopplade till betyg och trygghet. Genom utveckling av undervisningen utifrån en metod för att planera och jobba proaktivt snarare än reaktivt (Universal Design for Learning, UDL) och genom professionellt arbetande nätverksgrupper (PANG) där ämneslärare från alla kommunala skolor bidrar till utveckling av undervisningen och ökad bedömningskompetens, ges förutsättningar att ytterligare höja meritvärdet och öka andelen elever som klarar kunskapskraven under planperioden.

Inom gymnasiet kan en realistisk successiv förbättring av resultaten förväntas efter arbete med extra anpassningar i klassrummen samt nya strukturer och insatser för att förbättra elevers närvaro.

Likvärdigheten i grundskolans trygghetsarbete ska stärkas genom ett gemensamt trygghetsprogram. Målsättningen är en tydlig ökning under planperioden.

Det är viktigt att Lidingöborna fortsatt får omsorg och service med god kvalitet utifrån aktuella behov och egna val. Ambitionsnivån för brukarbedömning av hemtjänst är för planperioden satt enligt samma nivå som senaste utfall, där målet är att bibehålla nuvarande goda kvalitetsnivå. För särskilt boende som hade en marginell nedgång i senaste mätningen är målsättningen att öka uppåt igen.

Även för brukarbedömning daglig verksamhet är ambitionsnivån för 2020 satt enligt senaste utfall. Indikatorn har visat positiv trend senaste åren, från 78 till 80.

Verksamheten har genomgått stora förändringar det senaste året med omorganisation och ny lokalstruktur i stadshuset och Högsåtra, men har klarat stabil kvalitetsnivå som nu ska bibehållas.

Det förebyggande arbetet är viktigt och ska till exempel ge resultat i form av självständiga medborgare. Måtalet för förvärvsarbetande flyktingar är satt till en något bättre nivå än senaste utfall. Förvaltningen har satsat på arbetsmarknadscoordinatorer som ska ge stöd i sökandet efter jobb och bostad till samtliga personer som är långt från arbetsmarknaden, nyanlända vuxna, nyanlända ungdomar och till personer som erhåller försörjningsstöd, vilket bedöms leda till ett bättre resultat. Måtalet för andel med långvarigt ekonomiskt bistånd är satt till en något bättre nivå än senaste utfall. Förvaltningen arbetar både med att minska det totala antalet personer med ekonomiskt bistånd och antal med långvarigt bistånd.

2. Hållbar ekonomi och effektiv styrning

En budget i balans skapar förutsättningar för bästa service. Skatten hålls låg genom hög kostnadsmedvetenhet hos förvaltningarna samt effektiv styrning och uppföljning. Lidingöborna möter engagerade och kompetenta medarbetare.

Verksamhetsområdesmål	Indikatorer	Lidingö senaste värde	Medelvärde jämförelse- kommuner	Måttal 2020	Måttal 2021	Måttal 2022
Verksamheterna bedrivs med hög kostnadseffektivitet	1. Budgetföljsamhet	0,3%	-	> 0%	> 0%	> 0%
	2. Hållbara investeringsvolymer	178 mnkr	-	180	171	189
Stadens processer är effektiva och klarar bra service till låga kostnader.	1. Nettokostnadsavvikelse, fritidshem, inkl. öppen fritidsverksamhet	115	100	minska	minska	bibehålla
	2. Nettokostnadsavvikelse, förskola inkl. öppen förskola	109	100	minska	minska	bibehålla
	3. Nettokostnadsavvikelse, grundskola F-9	101	100	bibehålla	bibehålla	bibehålla
	4. Nettokostnadsavvikelse, gymnasieskola	96	100	bibehålla	bibehålla	bibehålla
	5. Nettokostnadsavvikelse, individ- och familjeomsorg	91	100	bibehålla	bibehålla	bibehålla
	6. Nettokostnadsavvikelse, äldreomsorg	109	100	minska	minska	bibehålla
Lidingö stad är en attraktiv arbetsgivare och klarar en god kompetensförsörjning	1. Hållbart medarbetarengagemang (HME)	78	79	78	79	80
	2. Sjukfrånvaro kommunalt anställda	6,1	5,7	6,0	5,9	5,8

En viktig del i en effektiv styrning är en god följsamhet mot budget. Utgångspunkten är att budgetavvikelse, om sådan föreligger, ska vara positiv. Hållbara investeringsvolymer är definierat som att årligt löpande investeringar ska finansieras med årets resultat och årets avskrivningar. För budgetår 2020 är investeringstaket beräknat till 180 mnkr per år, i det ingår inte större specifika projekt. Inom teknik- och fastighetsnämndens investeringsverksamhet innebär det följande:

- Investeringsramen inom fastighet ska vara i nivå med de årliga avskrivningarna vilket ger ett utrymme på 80 mnkr/år
- Årligt löpande investeringsram för gata/park ska vara i nivå med ett snitt av de senaste tre årens investeringsvolymer vilket ger ett utrymme på 44 mnkr/år.
- Årligt löpande investeringsram för vatten/avlopp ska vara i nivå med ett snitt av de senaste tre årens investeringsvolymer vilket ger ett utrymme på 31 mnkr/år.

Ett centralt mått för effektivt resursutnyttjande är *nettokostnadsavvikelse*, som visar hur staden ligger till utifrån förväntad kostnad. De valda målnivåerna bygger på jämförelser med stadens fem referenskommuner, där 100 representerar dessa kommuners genomsnitt inom respektive område. Värden över 100 betyder högre kostnadsläge för Lidingö än jämförelsekommunernas snitt och under ett lägre kostnadsläge. Där staden ligger över 100 är målet att sänka kostnaderna. För områdena gymnasieskola och individ- och familjeomsorg där staden ligger bättre till än jämförelsekommunerna är det rimligt att bibehålla befintlig nivå. För grundskolan som ligger ungefär på samma kostnadsnivå är målet att bibehålla denna.

För att klara en god kompetensförsörjning och vara en attraktiv arbetsgivare är hållbart medarbetarengagemang (HME) ett relevant mått att följa. Till en början ska nivån på hållbart medarbetarengagemang bibehållas. Satsningar på medarbetarskap och ledarskap ska öka nivån på sikt. Vad gäller sjukfrånvaro är det viktigt att alltid stödja och minska kostnaderna ur ett individ- och kostnadsperspektiv. Ambitionen är att minska sjukfrånvaron under planperioden.

3. Ett lyssnande ledarskap som möter Lidingöbornas behov

Lidingö är en trygg skärgårdsstad med bevarad småstadskänsla. Ett lyhört ledarskap möter Lidingöbornas behov, ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och tillvaratar ideella krafter och föreningsliv.

Verksamhetsområdesmål	Indikatorer	Lidingö senaste värde	Medelvärde jämförelsekommuner	Måltal 2020	Måltal 2021	Måltal 2022
Lidingöborna trivs med att leva och bo i staden.	1. NRI Nöjdhet med kommunen i dess helhet som en plats att bo och leva på	75	72	75	75	75
	2. NII Insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter	47	49	47	47	49
Stadens infrastruktur möter Lidingöbornas behov.	1. NMI Gator och vägar	61	61	62	63	63
	2. NMI Gång- och cykelvägar	61	60	62	63	63
Lidingö är en trygg stad.	1. NRI – Trygghet	66	61	68	69	69
Lidingö har ett gott företagsklimat.	1. Näringslivsindex rankingplats	55	15	50	45	40
Lidingöborna är nöjda med utbudet av kultur- och fritidsmöjligheter.	1. NMI Kultur	65	63	65	66	67
	2. NRI Fritidsaktiviteter	70	68	70	71	72

I SCB:s stora medborgarundersökning undersöks bland annat hur nöjda medborgarna är med kommunen i dess helhet. Vid senaste undersökningen låg Lidingö bland de fem stockholmskommunerna med de bästa betygen inom alla frågeområden inom Nöjd-region-index förutom för kommersiellt utbud. Betyget motsvarade ”mycket nöjd” och är därför en nivå kommunstyrelsen vill bibehålla framöver.

En annan viktig indikator för att säkerställa att Lidingöborna trivs med att leva och bo i staden är graden av inflytande och insyn över kommunens beslut. Insatser för att bygga förtroende och skapa bra möjligheter till dialog har inletts men kräver tid. Målsättningen för planperioden är att bibehålla senaste mätningens nivå för att sen på lång sikt öka.

Nöjd-Medborgar-index för gator och vägar har legat på samma nivå i de två senaste undersökningarna. Flera åtgärder har vidtagits och fortsätter framöver för att förbättra,

till exempel pilotprojekt med boendeparkering och förstärkta krav för vinterväghållningen. Index för gång- och cykelvägar gick ner något vid senaste mätningen jämfört med den första SCB-mätningen staden gjorde 2015. Insatser som förbättrar framkomligheten prioriteras, till exempel sopsaltning på huvudcykelstråk och utökad lövsopning.

Trygghet på ön är en viktig fråga. Genom förstärkt trygghetsfrämjande kommunikation och fler insatser för att stärka det civila samhällets förmågor ska index för trygghet höjas i staden.

I Svenskt Näringslivs enkät om företagsklimat klättrade Lidingö 11 platser vid senaste mätningen. Det förbättringsarbetet som staden har satt i gång inom näringslivsområdet återspeglar sig i rankingen, men tar tid och kräver uthållighet. Ett utpekat område är att effektivisera hela ärendehanteringsprocessen och utveckla kundbemötandet i hela kedjan.

Vad gäller utbudet av kultur- och fritidsmöjligheter så finns det goda möjligheter till höjning av kulturindex på sikt då ny utställningshall, nytt bibliotek och samling av kulturverksamheter i nya stadshuset skapar möjligheter till bredare kultur- och ungdomsverksamheter. Det kommer att genomföras flera insatser inom fritidsområdet under 2019 och 2020, så som kulturpolitiskt- och idrottspolitiskt program. Målsättningen är därför att höja fritidsindex från 2021.

7 Stadens ekonomi

Resultatbudget

Stadens resultatbudget för 2020 innebär ett positivt resultat på 31,8 mnkr. Skatteintäkterna är beräknade på en skattesats om 17,99 kr. Vidare är skatteintäkter, generella statsbidrag, inkomst- och kostnadsutjämning som är upptagna i resultatbudgeten beräknade utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos i oktober och preliminära beräkningar av inkomst- och kostnadsutjämnings från Statistiska centralbyrån (SCB) inklusive senaste förändringen av kostnadsutjämningsystemet som börjar gälla 1 januari 2020, samt stadens befolkningsprognos justerat med utfallet första halvåret 2019.

Skatteunderlaget i riket beräknas öka med 3,4 procent 2019 och 2,6 procent 2020. Stadens netto av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning år 2020 beräknas öka med 0,8 procent i jämförelse med prognos 2019.

En utdelning på samma nivå som 2019 års budget från Lidingö stads tomtaktiebolag föreslås. De senaste åren har dock inte någon utdelning från bolaget tagits i anspråk. I innevarande års prognos på 39,0 mnkr ingår inte den budgeterade utdelning på 20,0 mnkr.

Finansnettot har beräknats till 15,3 mnkr. Då ingår förväntad avkastning på stadens placeringar med 18 mnkr och räntekostnader på pensionsavsättningen med 2,0 mnkr samt räntekostnader för lån med 0,7 mnkr.

Driftbudget

Stadens driftbudget presenteras på sidan 26. Där framgår också de anslag av kommunalskattemedel som nämnderna tilldelas. Nettokostnaden uppgår till 2 723,2 mnkr och ökar med 48 mnkr, eller 1,8 procent jämfört med prognosen för 2019. Personalomkostnadspålägg och internräntan för 2020 är oförändrad. Centrala kostnader har budgeterats till 95,1 mnkr och medel för kommunstyrelsens förfogande till 5 mnkr.

För att möta kommande års utmaningar ämnar kommunstyrelsen hålla nere kostnadsutvecklingen år 2020 genom prioriterade effektiviseringar. Det är även viktigt för att uppnå målsättningarna för en hållbar ekonomi och effektiv styrning.

Den totala satsningen som riktas till skola, vård och omsorg i form av nytilskott av resurser uppgår till 41 mnkr för år 2020 och består i huvudsak av kompensation för ökade volymer och behov.

Nämnderna har under de senaste åren fått betydande uppräknings av pengbeloppen. Enligt innevarande års budgets resultatkrav ska samtliga verksamheter redovisa ett överskott med 1%. Verksamheterna går därför in i budgetår 2020 med 1 procent lägre kostnadsnivå än den budgeterade för 2019. Pengbeloppen inom utbildningsnämnden och omsorgs- och socialnämnden är oförändrade 2020. Det innebär i praktiken ett ökat utrymme med 1 procent. Anslagsramar sänks med 1% 2020. Det innebär i praktiken att kostnadsnivån 2020 bibehålls på samma nivå som 2019.

Ett antal riktade effektiviseringsåtgärder genomförs för att optimera resursutnyttjandet i

stadens verksamheter. Beloppet uppgår totalt till 26 mnkr.

Kommunstyrelsen anser att det bästa tillvägagångssättet att effektivisera är att genomföra en strukturell justering för att anpassa kostnadsnivån under ett år. Det görs under budgetår 2020. Under planåren 2021-2022 finns det utrymme att ge nämnderna betydande kostnadstäckning för både volymer och pris- och löneökningar.

Pengbelopp och ramar avses att uppräknas med 2 procent för planåren 2020-2021. Det tillförs även 60 mnkr som kompensation för volymökningar, 25 mnkr år 2021 och 35 mnkr år 2022.

Investering och låneskuld

Stadens investeringsplan innebär för 2020 att investeringar för totalt 588,3 mnkr planeras. Investeringsplanen består av tre delar. Den första delen är de löpande investeringsvolymerna som enligt det finansiella målet ska finansieras med årets avskrivningar och årets resultat. Det löpande investeringsbehovet uppgår till 180 mnkr år 2020 och består av:

- Fastighetsinvesteringar som ligger i nivå med de årliga avskrivningarna.
- Investeringar för gata och park samt vatten och avlopp som ligger i nivå med snittet av de senaste 3 årens investeringsutgifter.
- En mindre post bestående av övriga nämnders löpande investeringsbehov.

Den andra delen består av större investeringsprojekt. För planperioden är det främst byggnationen av den nya bron (Lilla Lidingöbron) men även ett antal projekt inom området gata och park.

Den tredje delen är investeringsreserven som föreslås stå till kommunstyrelsens förfogande. För 2020 uppgår den till 215 mnkr.

Det är omfattande investeringar även åren framöver. 2021 beräknas 575,5 mnkr investeras i stadens anläggningar och verksamheter och för 2022 avsätts 690,4 mnkr. Investeringsplanen ska vara vägledande för respektive nämnds fortsatta planering. Investeringsplanen redovisas på sidan 27.

Stadens låneskuld var oförändrad på 200 mnkr under åren 2010-2012. Under 2013 utökade stadens lån med 50 mnkr och 75 mnkr 2014. Ytterligare 200 mnkr upplånades under 2015. Under 2017 amorterades 50 mnkr. Som inledande del i Lidingöhems likvidationsprocess och för finansiering av stadens investeringar har bolagets resterande likvida innehav lånats upp av staden. Låneskulden till Lidingöhem uppgår till 790 mnkr. Efter likvidationen som blir klar under 2019, kommer skulden att upplösas. Föreslagen investeringsbudget och budgeterat resultat leder dock till ett beräknat behov av extern finansiering på 450 mnkr år 2020.

Exploateringsprojekt

Utgifter för exploateringsprojekt redovisas som omsättningstillgångar i balansräkningen till de matchas mot intäkter från försäljning av mark och redovisas i resultaträkningen.

Stadsbyggnadsprojekten Lidingö centrum och Högsätra beräknas kosta cirka 8,0

miljoner kronor per år att driva de närmaste åren. I detta ingår den tid som stadens tjänstepersoner lägger ner på projekten samt eventuella konsultkostnader för utredningar som behövs för projektens framdrift.

Resultatutjämningsfond och överföringsbudget

Resultatutjämningsfond och överföringsbudget Kommunstyrelsen får i uppdrag att besluta om balansering av nämndernas resultat från 2019 till 2020 via resultatutjämningsfond och överföring av investeringsbudget från 2019 till 2020 via överföringsbudget.

8 Resultatbudget, mnkr

	Bokslut 2018	Prognos 2019*	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	567,9	549,8	560,8	572,0	583,5
Verksamhetens kostnader	-3 057,2	-3 093,1	-3 135,8	-3 240,9	-3 350,6
Avskrivningar	-128,4	-131,9	-148,2	-144,3	-141,6
Verksamhetens nettokostnader	-2 617,7	-2 675,2	-2 723,2	-2 813,2	-2 908,7
Skatteintäkter	2 947,3	3 002,7	3 044,5	3 139,7	3 262,2
Generella statsbidrag/utjämning (se nedan)	-317,2	-304,1	-324,8	-323,9	-330,3
Verksamhetens resultat	12,4	23,4	-3,5	2,6	23,2
Utdelning från av staden ägda bolag	-	-	20,0	10,0	10,0
Finansnetto	21,7	15,6	15,3	14,5	14,2
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	34,1	39,0	31,8	27,1	47,4

*Exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster.

Generella statsbidrag och utjämning, mnkr

	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Inkomstutjämning	-656,3	-655,6	-688,6	-687,8	-690,7
Införandebidrag	4,5	-	5,8	-	-
Kostnadsutjämning	232,6	233,9	229,3	233,4	237,6
Kommunal fastighetsavgift	73,9	77,2	79,9	79,9	79,9
Regleringsavgift/bidrag	7,4	33,6	50,1	59,0	51,4
LSS-utjämning	4,5	-2,9	-8,2	-8,4	-8,5
Generella statsbidrag, övrigt	16,2	9,7	6,9	-	-
Summa	-317,2	-304,1	-324,8	-323,9	-330,3

9 Driftsbudget, mnkr

	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen	116,1	117,8	120,1	123,3
- varav den centrala politiska organisationen	17,3	17,3	17,6	18,0
- varav stadsledningskontoret	60,7	63,0	64,2	66,3
- varav miljö- och stadsbyggnadskontoret	38,1	37,5	38,3	39,0
Utbildningsnämnden	1 325,8	1 356,9	1 402,1	1 445,8
- varav skolpengsram	1 179,7	1 202,4	1 243,7	1 284,2
- varav anslag	154,4	155,3	158,4	161,6
- varav egen regi	-8,3	-0,8 *	0,0	0,0
Omsorgs- och socialnämnden	973,7	999,7	1 033,1	1 078,3
Teknik- och fastighetsnämnden	96,7	91,6	88,3	86,8
- varav gata, park och småbåtshamnar	99,8	101,3	98,4	96,6
- varav idrott och fritid	-1,3	0,0	0,0	0,0
- varav fastighet	-1,8	-9,7	-10,1	-9,8
- varav vatten, avlopp, avfall	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	88,5	92,6	94,5	96,4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,9	1,4	1,4	1,4
Övrigt**	104,6	100,0	110,2	112,9
Summa	2 706,3	2 760,0	2 849,7	2 944,9
Avgår internränta	-32,3	-36,8	-36,5	-36,2
Verksamhetens nettokostnader	2 674,0	2 723,2	2 813,2	2 908,7

*Resultatkrav för Hersby gymnasium motsvarande penguppräknigen för gymnasieskolan enligt Storsthlm.

**Varav centrala pensionskostnader 93,1 mnkr samt medel till kommunstyrelsens förfogande 5 mnkr.

10 Investeringsplan, mnkr

Löpande investeringsvolymer (mnkr)

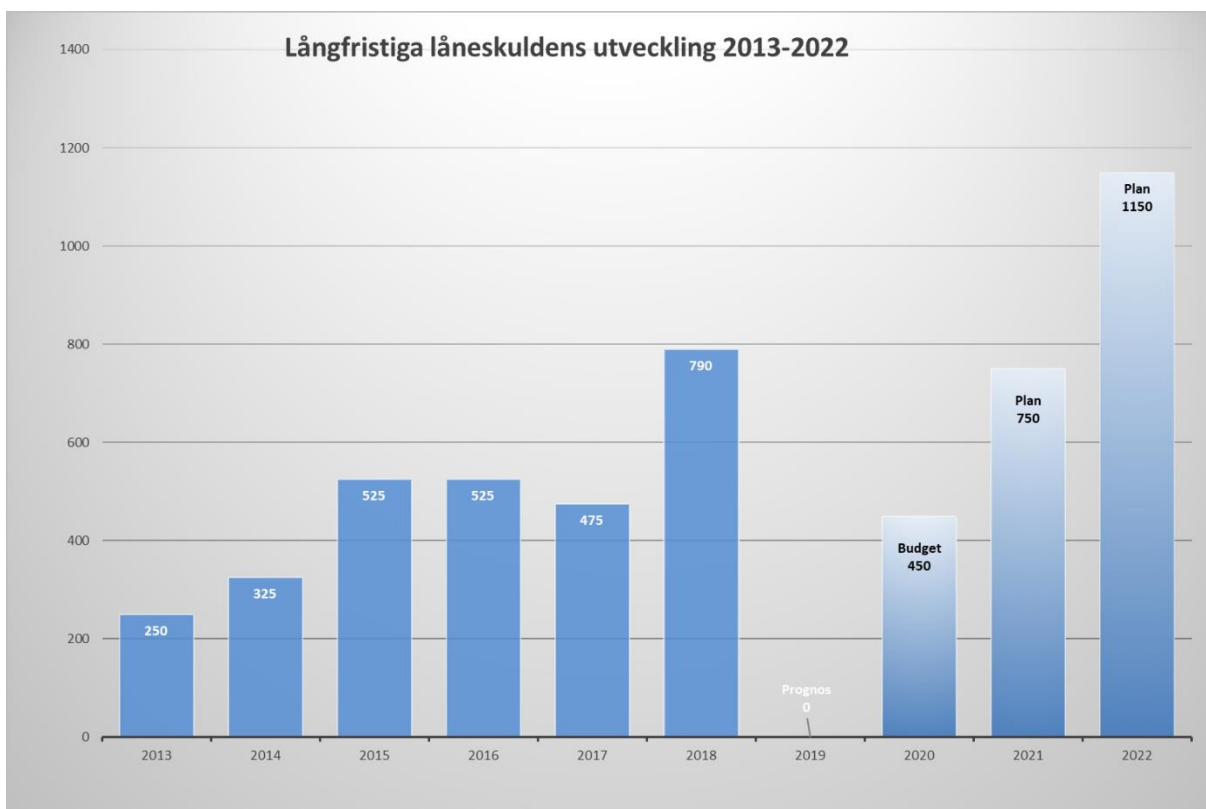
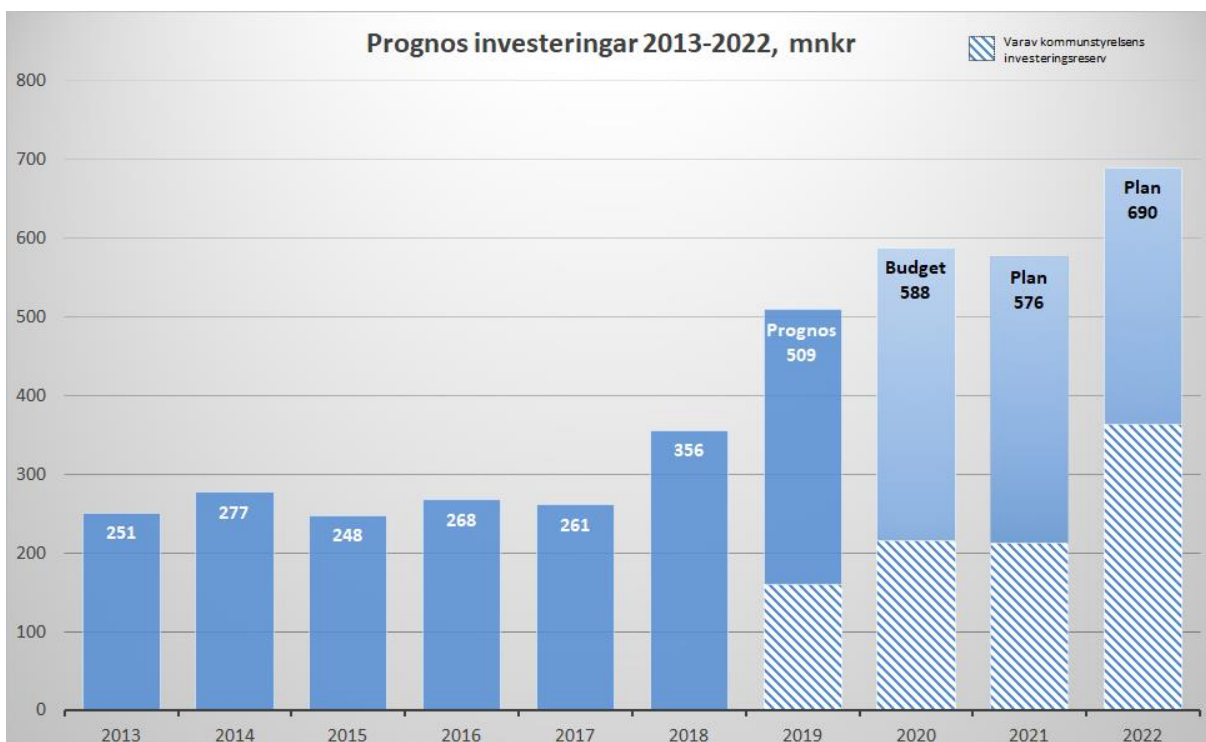
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Summa kommunstyrelsen	3,3	3,3	3,3
Summa utbildningsnämnden	6,0	6,0	6,0
Summa omsorgs- och socialnämnden	6,2	4,5	4,5
Summa kultur- och fritidsnämnden	10,5	11,4	9,3
- Fastighetsinvesteringar	80,0	80,0	80,0
- Gata och park och småbåtshamnar	43,6	43,6	43,6
- Vatten och avlopp samt avfall	30,4	30,9	28,4
Summa teknik- och fastighetsnämnden	154,0	154,5	152,0
Summa löpande investeringsvolymer	180,0	179,7	175,1

Större investeringsprojekt (mnkr)

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
- Lilla Lidingöbron	175,0	160,0	135,0
Summa kommunstyrelsen	175,0	160,0	135,0
- Specifika projekt gata och park	18,3	22,8	16,3
Summa teknik- och fastighetsnämnden	18,3	22,8	16,3
Summa större investeringsprojekt	193,3	182,8	151,3

Kommunstyrelsens investeringsreserv (mnkr)

	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
- Generell investeringsreserv	70,0	70,0	70,0
- Skolor o förskolor	110,0	96,0	134,0
- Kultur och fritidsanläggningar	0,0	17,0	50,0
- Gruppboende nybyggnation	0,0	0,0	70,0
- Modernisering vattentorn	25,0	25,0	25,0
- Gata och park	10,0	5,0	15,0
Summa kommunstyrelsens investeringsreserv	215,0	213,0	364,0

11 Exploateringsplan, mnkr

	Upparbetade kostnader t.o.m. 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Högsätra	5,1	3,0	3,0	3,0
Centrum	3,2	5,0	5,0	5,0
Övrigt*	0,5	2,0	2,0	2,0
Summa	8,8	10,0	10,0	10,0

* Övrigt avser projekten Brädgården, Rudboda och Käppala. Gällande dessa projekt finns ännu inga projekt-PM beslutade så budgeten är preliminär.

12 Fem år i sammandrag, mnkr

	Prognos 2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter	549,8	567,9	590,5	629,9	459,0
Jämförelsestörande intäkter	1,2	-	10,0	6,1	20,9
Verksamhetens kostnader	-3 093,1	-3 057,2	-2 988,9	-2 919,3	-2 729,1
Jämförelsestörande kostnader	-7,5	-	-	-	-
Avskrivningar	-131,9	-128,4	-117,2	-110,2	-127,9
Verksamhetens nettokostnader	-2 681,5	-2 617,7	-2 505,6	-3 393,5	-2 377,1
Skatteintäkter	3 002,7	2 947,3	2 898,5	2 756,0	2 591,1
Generella statsbidrag/utjämning netto	-304,1	-317,2	-289,4	-242,9	-188,0
Utdelning från av staden ägda bolag	-	-	0,1	0,2	0,4
Finansnetto	15,6	21,7	42,3	13,0	31,1
Orealiserade vinster placeringar	31,9	-	-	-	-
Extraordinära poster	1 568,6	-	-	-	-
Årets resultat	1 634,4	34,1	145,9	132,8	57,5
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	39,0	34,1	135,9	126,7	50,7
Verksamhetens nettokostnader, årlig förändring (%)	2,2	4,1	4,8	0,1	2,2
Skatteintäkter minus generella statsbidrag och utjämning, årlig förändring (%)	2,6	0,8	3,8	4,6	3,7
Andel av nettokostnader (%) ¹	94,2	94,6	91,9	91,1	94,0
Investeringsutgifter	508,7	355,6	260,6	267,4	248,6
Kassalikviditet (%) ²	357	245	236	236	261
Pensionsåtagande (inkl. löneskatt)	819,6	846,7	863,5	905,0	939,9
Låneskuld	0,0	790,0	475,0	525,0	525,0
Eget kapital	4 380,0	2 608,9	2 574,8	2 433,7	2 296,1
Soliditet (eget kapital/totala tillgångar) (%)	90	64	70	68	68
Utdebitering, Lidingö stad	18:29	18:49	18:64	18:64	18:62

¹ Verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster och avskrivningar i relation till skatteintäkterna efter justering med generell statsbidrag och utjämning.

² Kortfristiga fordringar – lager/kortfristiga skulder.

13 Kommunstyrelsen och miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Uppdrag

Kommunstyrelsen är stadens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett särskilt ansvar för stadens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av stadens ekonomi och verksamheter. Den centrala politiska organisationen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revisorer, överförmyndare och valnämnd.

Stadsledningskontoret verkar, som stabskontor till kommunstyrelsen, för att leda, stödja, utveckla och följa upp stadens samtliga verksamheter till en bättre uppfyllelse av stadens inriktningsmål.

Stadsledningskontoret svarar för att ärendeflödet till kommunstyrelsen planeras, samordnas och följs upp. Inom stadsledningskontoret finns stadens centrala administration och kontoret leder den övergripande inriktningen av stadens administrativa stödprocesser. Stadsledningskontoret styr också strategiska utvecklingsprojekt som omfattar flera förvaltningar.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret arbetar dels på uppdrag av kommunstyrelsen med stadsbyggnadsfrågor såsom stadsutvecklingsprojekt, uppdrag/antagande av detaljplaner, exploaterings- och markägandefrågor och stadens miljöstrategiska arbete. Vidare arbetar miljö- och stadsbyggnadskontoret på uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden med myndighetsfrågor inom bygglov och tillsyn, samråd och granskning av detaljplaner, bostadsanpassningsbidrag, mätning och kartframställning, förberedande fastighetsbildningsfrågor samt tillsyn och rådgivning inom miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedelslagstiftningen och serveringstillstånd.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för stadsplanering och bygglov enligt plan- och bygglagen samt tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen.

Politisk viljeriktning

Kommunstyrelsen föreslår fortsatt fokus på kärnverksamheten under 2020. Staden har tidigare kunnat visa upp resultatmässiga överskott, vilket möjliggjort både satsningar och skattesänkningar. Lidingö ska inte ta ut mer i skatt än vad som anses nödvändigt. Under 2019 sänktes skattesatsen med 20 öre. För 2020 föreslår kommunstyrelsen en sänkning av Lidingös skattesats med 30 öre. Med det uppnår Lidingö stad det finansiella målet på skattesänkning med 50 öre under mandatperioden.

Staden behöver fortsätta att vidareutveckla de möjligheter som digitaliseringen innebär i såväl interna processer som gentemot Lidingöborna så att de i större utsträckning kan utföra sina kommunala ärenden digitalt.

Att rekrytera och att behålla personal har blivit en alltmer krävande och viktigare uppgift för Lidingö stad. Arbetsmarknaden har förändrats och anställda är betydligt mer rörliga idag. Att utveckla medarbetarnas kompetens är en viktig del av erbjudandet om goda anställningsvillkor.

Mottagande av nyanlända har sedan 2015 ökat väsentligt. Prognoserna framåt är ännu

osäkra. Det riskerar att medföra en negativ påverkan på budgeten. Kommunstyrelsen vill se ännu större samarbete mellan stadens olika förvaltningar i arbetet med integrationen. Målet med integrationen skall vara att hitta ett arbete, lära sig svenska och komma in i det svenska samhället.

Tryggheten är en angelägen fråga för Lidingöborna. Även om Lidingö är tryggare än de flesta kommuner, så ökar den upplevda otryggheten. Åtgärder för att göra Lidingö tryggare är ständigt aktuellt och till exempel kan trygghetskameror och fler väktare vara möjliga vägar framåt i och med att den polisiära närvaron på ön är för liten. En utemiljö där klotter och skadegörelse snabbt tas om hand, växtlighet hålls efter och ett offentligt rum som bidrar till en stolthet över kommunen är också viktiga delar i de trygghetsskapande åtgärderna. Dessa åtgärdsbehov kan uppmärksammas genom trygghetsvandringar. Kommunstyrelsen fortsätter samtidigt att uppvakta polisen för att öka deras närvaro i kommunen.

Under 2020 ska arbetet med en ny översiktsplan påbörjas. Översiktsplanen tillsammans med ett kulturmiljöprogram som också ska antas under 2020 ska säkerställa att Lidingös unika läge alldeles intill huvudstaden tillvaratas. Det innefattar att på vår centralt belägna ö värna båt-, bad- och skärgårdsliv samt erbjuda gröna oaser av lugn och stillhet. Det är dessa unika värden som tillsammans med den tidiga villastads- och gårdsbebyggelsen skapar Lidingös särprägel.

Planarbetet för Centrum fortsätter. Ägaren av stora delar av Lidingö Centrum har presenterat ett förslag på hur det skulle kunna se ut i framtiden. Dialogen med staden är god. Kommunstyrelsen inledde den formella planprocessen med ett Plan-PM under senhösten 2019. Under 2020 kommer arbetet med att skapa ett levande centrum för Lidingöborna fortgå.

Utvecklingen av Högsätra och Rudboda torg ska prioriteras under 2020. Småskalighet och en försiktig exploatering ska prägla utvecklingen av Lidingö. Större lägenheter, villor och radhus ska prioriteras där så är lämpligt.

Allokeringen av resurser ska alltid ha fokus på att göra så stor nytta som möjligt för Lidingöborna. En översyn av fastighetsportföljen och principerna kring ägandet av fastigheter har påbörjats under hösten 2019 och ska slutföras under 2020.

Lidingö stad ska vara ansvarsfull kring sin miljöpåverkan. Utan att styra enskilda medborgares livsval ska staden bidra till ett hållbart samhälle. Arbetet med att ta fram ett nytt miljöprogram påbörjades under hösten 2019 och kommer löpa på under 2020.

Ekonomiska ramar för kommunstyrelsen, mnkr

Verksamhet	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Central politisk organisation	17,3	17,3	17,3	17,6	18,0
Stadsledningskontoret	48,9	40,2	42,2	43,0	44,7
Räddningstjänst och säkerhet	20,4	20,5	20,8	21,2	21,6
Miljö- och stadsbyggnadskontoret	41,1	38,1	37,5	38,3	39,0
KSOF (redovisas utanför ks ram)	5,0	4,8	5,0	5,0	5,0
SUMMA	132,7	120,9	122,8	125,1	128,3

Ekonomiska ramar för miljö- och stadsbyggnadsnämnden, mnkr

Verksamhet	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Anslagsram	1,4	0,9	1,4	1,4	1,4
SUMMA	1,4	0,9	1,4	1,4	1,4

14 Utbildningsnämnden

Uppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för all skol- och förskoleverksamhet i staden. Nämndens ansvarsområden är:

- det offentliga skolväsendet,
- den kommunala förskoleverksamheten och skolbarnomsorgen,
- övriga uppgifter enligt skollagen. Detta omfattar såväl kommunal som enskild verksamhet.
- den kommunala musikskolan
- ungdomsmottagningen

Politisk viljeriktning

Utbildningsnämndens uppdrag är att ge Lidingös unga barn och elever en god utbildning och bra start i livet. Målet för utbildningsnämnden är höga meritvärden, att samtliga elever klarar godkända betyg och att skolan ska vara trygg. Under 2020 kommer trygghetsarbetet intensifieras i både förskolor och skolor och ett gemensamt program för ökad trygghet kommer att tas fram.

Föräldrar eller andra vårdnadshavare har huvudansvaret för barns fostran. Skolan och familjen har ett gemensamt åtagande att förmedla till barn och elever vikten av att ta ansvar, att samarbeta och att respektera varandra samt att förstå och värna demokratin.

Höga förväntningar är ledord och med det följer höga krav på att alla elever ska mötas av undervisning av hög kvalitet, baserad på forskning och beprövad erfarenhet. Målet är att alla elever ska lyckas nå godkända resultat och ges möjlighet att nå sin fulla potential. Under 2020 kommer ett handlingsprogram för hur man stödjer särskilt begåvade barn på bästa sätt i förskola och skola samt bjudas in till erfarenhetsutbyte mellan fristående och kommunala verksamheter.

Lidingös elever presterar väl jämfört med riket och länet. Lidingö ligger i Sverigetoppen vad det gäller högsta meritvärde för årskurs 9. Dessutom är Lidingö bland de bästa kommunerna i riket avseende elever, exklusive elever med utländsk bakgrund, som lämnar årskurs 9 med E i alla ämnen. Det systematiska kvalitetsarbetet är av avgörande betydelse för att förbättra skolresultaten ytterligare, likaså fortsatta satsningar på personalen i förskola, grundskola och gymnasium.

Kommunstyrelsen anser att det fria skolvalet och friskolereformen är självklara delar i det svenska skolsystemet. Genom fritt skolval och friskolesystemet ges Lidingös unga och deras familjer möjlighet att välja en undervisningsform och inriktning som passar varje elevs intresse och önskemål.

Under 2019 har Christinaskolan visat intresse för att etablera gymnasium på Lidingö. Lidingö stad ställer sig positiv till etablering av nya friskolor på ön och menar att det både skulle lätta det befintliga trycket mot Hersby och samtidigt möjliggöra större valmöjligheter för elever att gå i gymnasiet på Lidingö. Valfrihet och konkurrens är viktigt för god kvalitet.

Om nya friskolor inte etablerar gymnasium på Lidingö så kommer planerna att bygga ut Hersby i samma stil som existerande byggnad med ca 200 elevplatser återupptas. Målet fortsätter att vara att Hersby ska utvecklas till en av Sveriges bästa gymnasieskolor.

Det behövs fler förskoleplatser framöver och arbetet med att tillskapa nya förskolelokaler fortsätter i Islinge, Högsåtra, Centrum och Dalénum. Under 2020 kommer utbyggnaden av Breviks förskola stå klar. Arbetet att fortsätta öka kvaliteten i förskolan fortsätter. Kommunstyrelsen ser gärna fler privata aktörer och att fler familjedaghem etablerar sig på Lidingö.

Ekonomiska ramar för utbildningsnämnden, mnkr

Verksamhet	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skolpengsram	1 173,7	1 179,7	1 202,4	1 243,7	1 284,2
SUMMA	1173,7	1179,7	1 202,4	1 243,7	1 284,2

Ekonomiska ramar för utbildningsnämnden, mnkr

Verksamhet	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Anslagsram	158,4	154,4	155,3	158,4	161,6
Pengfinansierad verksamhet i egen regi	0,0	-8,3	-0,8*	0,0	0,0
SUMMA	158,4	146,1	154,5	158,4	161,6

*Resultatkrav för Hersby gymnasium motsvarande penguppräknigen för gymnasieskolan enligt Storsthlm.

15 Omsorgs- och socialnämnden

Uppdrag

Omsorgs- och socialnämndens uppdrag är att kommunens äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg fungerar väl. Det görs genom en rättssäker handläggning av individärenden enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt annan lagstiftning inom det sociala området. Vidare ingår ansvar för mottagning och integration av nyanlända i nämndens uppdrag, samt ensamkommande barn.

Omsorgs- och socialnämndens ansvar omfattar både verksamhet som bedrivs i stadens egen regi och den som bedrivs på entreprenad samt i privat regi.

Politisk viljeriktning

En trygg och säker omsorg och ett bra stöd till behövande Lidingöbor är ett av stadens viktigaste ansvarsområden och vilar främst på omsorgs- och socialnämnden.

Lidingöborna ska känna sig trygga och självständiga i sitt dagliga liv oavsett ålder, förutsättningar och behov. Det säkerställs genom att erbjuda väl fungerande och kvalitativa tjänster. Det är i mötet mellan verksamheterna och den enskilde individen som kvaliteten i verksamheten skapas. Tjänsternas kvalitet säkerställs även genom ett löpande systematiskt kvalitetsarbete.

Valmöjligheter har genom Lagen om valfrihet (LOV) länge funnits inom hemtjänst, vård- och omsorgsboende och familjerådgivning på Lidingö. Från 1 januari 2019 infördes valfrihet inom daglig verksamhet enligt Lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade. Under 2019 beslutades dessutom om att införa LOV inom bostad med särskild service, personlig assistans, avlösning och ledsagning enligt LSS. Kommunstyrelsen välkomnar större valfrihet inom omsorgsområdet och ser fram emot att LOV tillämpas även inom LSS under 2020.

Omsorgs- och socialnämnden kommer under 2020 att ta fram ett nytt modernt program för funktionshindrade i nära samarbete med stadens intressenter på området.

I takt med att allt fler blir äldre ökar trycket på socialt anpassade boenden och tjänster. Ett nytt trygghetsboende, Tor 2, har börjat utredas under 2019. Under 2020 ska planerna fortskrida så att Tor 2 kan påbörjas senast 2022.

En strategisk översyn görs och kommer att presenteras under hösten 2019 över hur de långsiktiga behoven ska täckas av boende för äldre. Kommunstyrelsen avser återkomma till kommunfullmäktige med förslag på hur framtidens boendekedja för äldre Lidingöbor ska se ut där kvalitet och valfrihet ska stå i centrum.

Hösten 2019 invigdes den nya Mötesplatsen i Stadshuset. Under 2020 kommer verksamheten i de nya ändamålsenliga lokalerna att utvecklas för att möjliggöra en aktiv fritid för Lidingös äldre.

Ett samarbete har inletts med forskare på Karolinska Institutet som genomfört en studie om livsstilsfaktorer som kan förebygga demenssjukdom. Baserat på studien kommer en

arbetsmodell att implementeras inom den förebyggande verksamheten, i samarbete med Karolinska Institutet. Detta kommer att resultera i ett mer evidensbaserat arbetssätt inom äldreomsorgens förebyggande stöd. Lidingö är den första kommunen i landet att använda studien som arbetsmodell inom kommunal verksamhet.

Utvecklingen med ökat bruk av droger och alkohol med våld och kriminalitet som följd är bekymrande. Det är viktigt att det arbete som påbörjats med att hjälpa unga Lidingöbor på glid fortsätter. Ett fortsatt bra och nära samarbete mellan socialtjänst, skola, polis, andra myndigheter och organisationer samt frivilligorganisationer är prioriterat och en förutsättning för att lyckas.

Fortsatt implementering och satsning på tidigt förebyggande arbete för barn och unga kommer att göras inom ramen för Trygg uppväxt, en metod som baseras på den så kallade Skottlandsmodellen.

Inom socialpsykiatrien görs en satsning på öppna mötesplatser för unga, för att nå individer som har eller riskerar att drabbas av psykisk ohälsa. Syftet är att med konkreta insatser bryta den sociala isoleringen och stödja personer ut till den öppna arbetsmarknaden.

Ekonomiska ramar för omsorgs- och socialnämnden

Verksamhet	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Anslagsram	999,1	973,7	999,7	1 033,1	1 078,3
SUMMA	999,1	973,7	999,7	1 033,1	1 078,3

16 Teknik- och fastighetsnämnden

Uppdrag

Teknik- och fastighetsnämnden ansvarar för utveckling och förvaltning av Lidingö stads offentliga miljö, gata och trafik, broar och hamnar, park och natur samt stadens idrotts- och fritidsanläggningar.

Nämnden ansvarar vidare för att genom rationell förvaltning försörja stadens egna verksamheter med lokaler och bostäder. Det ingår att förvalta stadens övriga bebyggda fastigheter samt att planera och genomföra investerings-, underhåll- och driftåtgärder. I samverkan med stadens förvaltningar planeras lokalförsörjningen för att utveckla och anpassa beståndet alltefter ändrade förutsättningar.

I uppdraget ingår även att tillgodose vatten- och avloppstjänster, förnya och underhålla den allmänna VA-anläggningen samt insamling och omhändertagande av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från småhus, flerbostadshus samt verksamheter på Lidingö.

Utöver ovanstående ingår också att förvalta Lidingö stads tomtaktiebolags bebyggda och obebyggda fastigheter samt att för Lidingö stads fastighets AB tillhandahålla operativa och administrativa tjänster.

Politisk viljeriktning

Teknik- och fastighetsnämndens verksamhet är bred och mångfacetterad. Målet är att verksamheten ska skötas så effektivt som möjligt med Lidingöbornas bästa för ögonen. Kommunikation och dialog med Lidingöborna är en viktig aspekt av nämndens verksamhet.

En viktig uppgift för teknik- och fastighetsnämnden är att skapa god framkomlighet för olika trafikslag, där utgångspunkten är att alla trafikslag behövs och kompletterar varandra.

Stadens park-, natur- och vattenområden ska vara attraktiva och tillgängliga för Lidingöborna. Det skapar förutsättningar för ett aktivt friluftsliv på ön. Lidingö är unikt, vilket ska värnas framåt. Att Lidingö är en grön ö med stora naturområden i en allt mer tätbefolkad region bidrar också till en god livsmiljö för såväl människor som djur.

Teknik- och fastighetsnämnden genomförde under 2017 åtgärder för att restaurera Kottlasjön i syfte att minska algblomningen. Mätningar har visat att vattenkvaliteten i sjön förbättras. Det är fortsatt angeläget att nämnden följer upp att vattenkvaliteten i Kottlasjön förbättras.

Tillgång till rent vatten och väl fungerande avloppssystem är en basfunktion i samhället. Kommunstyrelsen ser det som angeläget att teknik- och fastighetsnämnden säkerställer underhållet i den existerande infrastrukturen och vidtar åtgärder för att uppdatera och modernisera den där det anses nödvändigt. Inte minst digitaliseringen har lett till flera åtgärder för att minska onödigt vattenkonsumtion samt att skydda vattensystemen att bli kontaminerade.

Under 2020 ska en avfallsplan för Lidingö stad tas fram. Avfallsplanen syftar till att ge Lidingöborna goda förutsättningar att göra miljö- och klimatsmarta val i hanteringen av sitt avfall.

Stadens tillgångar ska vårdas och underhållas väl. Fastigheter och tekniska anläggningar som inte behövs för stadens verksamhet kan avyttras.

Många Lidingöbor ägnar sig åt sjö- och båtliv och ambitionen är att skapa fler båtplatser. En inventering av olika platser för att skapa en ny hamn för fritidsbåtar i närheten av Lidingöbron ska också genomföras. Tillsammans med båtlivet fortsätter Lidingö stad att arbeta för ett båtliv med låg miljöpåverkan.

Ekonomiska ramar för teknik- och fastighetsnämnden, mnkr

Verksamhet	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Gata, park, och småbåtshamnar	101,0	99,8	101,3	98,4	96,6
Idrott och fritid	0,0	-1,3	0,0	0,0	0,0
Fastighet	-8,7	-1,8	-9,7	-10,1	-9,8
SUMMA	92,3	96,7	91,6	88,3	86,8

17 Kultur- och fritidsnämnden

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämndens uppdrag omfattar bibliotek och allmänkulturell verksamhet, musikskola, idrotts- och friluftsverksamhet samt föreningsstöd. I uppdraget ingår ansvar för såväl verksamheter i egen regi som stöd till och samverkan med andra kultur-, idrotts- och friluftsförbund.

Politisk viljeriktning

Lidingö har ett rikt idrotts- och kulturliv. Utbudet av aktiviteter och evenemang är stort och brett. Ett stort antal Lidingöbor är engagerade, som utövare, tränare eller åskådare. Närheten till Stockholm skapar också möjligheter.

Kultur- och fritidsnämnden har börjat bygga upp en beställarfunktion som ska ta ett helhetsgrepp kring kultur- och fritidsfrågorna. Under 2019 har en idrottschef anställts för att hålla ihop dessa frågor. På samma sätt finns det sedan tidigare en kulturchef. Under 2020 så ska beställarfunktionen bli fullt utvecklad.

Målsättningen är att inviga en simhall i Dalénum under 2024. En upphandling planeras att påbörjas under 2020 och byggstart bör kunna ske under 2022.

Stadens investeringar i Lidingövallens idrottsområde är angelägna. Beslutet har fattats om en projektering av en 400-meters löparbana och 60 miljoner kronor har avsatts. I det fortsatta arbetet med Lidingövallen är det viktigt att arbetet sker i nära samarbete med föreningarna.

Kommunstyrelsen är mån om att idrottsklustret i Högsätra utvecklas till ett attraktivt område. För att påskynda arbetet med idrottsklustret har idrottsdelen brutits ut ur planprogramarbetet för Högsätra och fortsatt som en egen detaljplan. Precis som för Lidingövallen är det viktigt med ett nära samarbete med föreningarna, miljö- och stadsbyggnadskontoret och teknik- och fastighetsförvaltningen.

Många unga slutar idrotta när de kommer upp i tonåren. Forskningen visar att samhällseffekterna av denna utveckling inte är önskvärda. Således införs en ungdomspeng riktad mot unga i åldern 13-20 år för att främja att fler unga ska stanna kvar och engagera sig i föreningslivet längre.

Extern finansiering av kulturevenemang är positivt då det ger möjlighet till större och bättre kulturutbud. Arbetet med att öka medfinansieringen ska fortsätta.

Lidingös stadsbibliotek har under 2019 flyttat in i det renoverade stadshuset. Den nya placeringen kan skapa mötesplatser. Lidingö stadshus ska bli stadens nya mötesplats och kulturhus med utställningar, verksamhet och bibliotek.

Ekonomiska ramar för kultur- och fritidsnämnden

Verksamhet	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Anslagsram	91,5	88,5	92,6	94,5	96,4
SUMMA	91,5	88,5	92,6	94,5	96,4

Bilaga 1

Pengbelopp inom utbildningsnämnden

Pengbelopp per år Lidingö stad	Årspengbelopp Budgetår 2019	Årspengbelopp Budgetår 2020	Ökning i %
Pengförändring fr.o.m	1/1-19	1/1-20	
Förskola och annan pedagogisk omsorg utom familjedaghem			
1-2 år, mer än 15 t/vecka	160 898	160 898	0,00%
1-2 år, max 15 t/vecka	78 085	78 085	0,00%
3-5 år, mer än 15 t/vecka	118 500	118 500	0,00%
3-5 år, max 15 t/vecka	57 563	57 563	0,00%
Pedagogisk omsorg (t ex familjedaghem)			
1-2 år, mer än 15 t/vecka	142 531	142 531	0,00%
1-2 år, max 15 t/vecka	69 170	69 170	0,00%
3-5 år, mer än 15 t/vecka	105 953	105 953	0,00%
3-5 år, max 15 t/vecka	51 460	51 460	0,00%
Skolbarnsomsorg			
Fritidshem F-3	42 999	42 999	0,00%
Fritidsklubb	29 918	29 918	0,00%
Öppen fritidsverksamhet	17 860	17 860	0,00%
Grundskola			
F-klass	70 871	70 871	0,00%
år 1-2	70 871	70 871	0,00%
år 3-5	82 606	82 606	0,00%
år 6-9	88 700	88 700	0,00%
Gymnasieskola ¹⁾			
Ekonomiprogrammet (EK)	78 262	79 054	1,01%
Samhällsvetenskapsprogram (SA/SP)	78 089	78 879	1,01%
Naturvetenskapligt program (NA/NV)	86 565	87 440	1,01%
Teknikprogrammet (TE)	90 760	91 653	0,98%
Ekonomiprogrammet (EK) ¹⁾	84 229	85 079	1,01%
Samhällsvetenskapsprogram (SA/SP) ¹⁾	84 118	84 968	1,01%
Naturvetenskapligt program (NA/NV) ¹⁾	92 695	93 631	1,01%
Introduktionsprogram Individuellt alternativ (IMA)	130 640	130 640	0,00%
Introduktionsprogram Preparandutbildning (IMP)/Programinriktat val	122 804	122 804	0,00%
Introduktionsprogram Språkintrödningsprogram (IMS)	132 979	132 979	0,00%

Samtliga övriga program är lika med Storsthlm-peng. För grundsärskola och gymnasiesärskola görs individuella bedömningar

¹⁾ EK/SA/NA-programmen med internationell profil på Lidingö begränsas till max 128 elever per årskurs för alla programmen tillsammans.

För fristående/enskilda anordnare tillkommer monskompensation utöver peng med 6 % på pengbeloppen

Pengbelopp inom omsorgs- och socialnämnden

	Kommunal utförare	Privat utförare*
Hemtjänstpeng, kronor per timme		
Serviceinsats	303	311
Omsorgsinsats	364	373
Hemtjänstpeng, insatser Storholmen samt övriga öar, kronor per timme		
Serviceinsats	460	472
Omsorgsinsats	521	534
Äldrepenng, kronor per dygn och plats		
Omsorgsersättning	2 043	2 153
Ersättning vid avflyttning/dödsfall (enligt förfrågningsunderlag)	1 564	1 647

*=inkl moms-kompensation

	Kommunal utförare	Kommunal utförare	Privat utförare*	Privat utförare*
Daglig verksamhet, kronor per dag	Heltid/dag	Deltid/dag	Heltid/dag	Deltid/dag
Nivå 1	527	369	555	389
Nivå 2	710	497	749	524
Nivå 3	1 034	724	1 090	763
Nivå 4	1 617	1 132	1 705	1 193
Nivå 5	2 189	1 533	2 307	1 615
Tilläggsersättning	9	9	9	9

*=inkl moms-kompensation

	Kr per besök
Familjerådgivning	1 117

Avgifter inom utbildningsnämnden

Beloppen nedan gäller till och med 191231. Inkomsttaket som används för att beräkna beloppen är indexerat och Skolverket släpper de nya beloppen för 2020 under oktober – november 2019. De nya beloppen gäller från 200101.

Förskola och pedagogisk omsorg för barn i åldrarna 1-5 år

Barnets ålder och närvarotid	Månadsavgift per barn			
	1	2	3	4
1-3 år (gäller t.o.m. juni det år barnet fyller 3 år)				
15 timmar eller mindre i veckan	622	416	209	0
Mer än 15 timmar i veckan	1 425	950	475	0
3-5 år (gäller fr.o.m. juli det år barnet fyller 3 år, avdrag gjort för allmän förskola)				
15 timmar eller mindre i veckan	0	0	0	0
Mer än 15 timmar i veckan	950	633	316	0

Fritidsverksamhet och pedagogisk omsorg för barn i åldrarna 6-13 år

(gäller till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år)

Månadsavgift per barn	1	2	3	4
Oavsett antal timmar i veckan	950	475	475	0

Öppen fritidsverksamhet för barn i åldrarna 10-13 år

(gäller till och med vårterminen det år eleven fyller 13 år)

Terminsavgift	
Vårterminen	1 150
Höstterminen	950

Omsorg på obekvämt arbetstid för barn i åldrarna 1-13 år

Barnets ålder och närvarotid	Månadsavgift per barn			
	1	2	3	4
1-3 år (gäller t.o.m. juni det år barnet fyller 3 år)				
15 timmar eller mindre i veckan	622	416	209	0
Mer än 15 timmar i veckan	1 425	950	475	0
3-5 år (gäller fr.o.m. juli det år barnet fyller 3 år, avdrag gjort för allmän förskola)				
15 timmar eller mindre i veckan	0	0	0	0
Mer än 15 timmar i veckan	950	633	316	0
6-11 år				
Oavsett antal timmar i veckan	950	475	475	0

Gäller endast för barn som inte har annan plats i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidsverksamhet. Annars ingår omsorg på obekvämt arbetstid i avgiften för plats i förskola, pedagogisk omsorg eller fritidsverksamhet.

Särskild prövning i gymnasieskolan och vuxenutbildningen

Avgift per kurs och prövningstillfälle	500
--	-----

Priset för särskild prövning är oförändrat per kurs och prövningstillfälle. Avgiften har varit densamma i många år eftersom den är beloppsmässigt reglerad i skollagen.

Avgifter inom omsorgs- och socialnämnden

Avgifter inom omsorgs- och socialnämnden i Lidingö stad

Ar 2020

Prisbasbelopp:

47 300 kr

	Andel av basbelopp	Delnings- tal	Belopp Tidsperiod
Förbehållsbelopp			
ensamstående	135,46%	12	5 339 kr per månad
makar/sambor	114,46%	12	4 512 kr per månad
Avgiftstak maxtaxa	53,92%	12	2 125 kr per månad
* Avgifter som ingår i maxtaxan			
Avgift för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende			
* Nivå 1, trygghetslarm eller matdistribution			
	5,43%	12	214 kr per månad
* Nivå 2, trygghetslarm och matdistribution			
	13,55%	12	534 kr per månad
* Nivå 3, hemtjänst upp till tre gånger i veckan, vid ett tillfälle per dag, dagtid			
	18,65%	12	735 kr per månad
* Nivå 4, hemtjänst fyra till fem vardagar i veckan, vid ett tillfälle per dag, dagtid			
	29,55%	12	1 165 kr per månad
* Nivå 5, hemtjänst alla dagar, en till två gånger per dag, dagtid			
	35,77%	12	1 410 kr per månad
* Nivå 6, hemtjänst alla dagar, flera gånger per dag och kväll			
	41,94%	12	1 653 kr per månad
* Nivå 7, hemtjänst flera gånger per dygn, dag, kväll och natt			
	53,92%	12	2 125 kr per månad
* Hemtjänst enstaka insatser			
	5,10%	12	201 kr per timme
* Hemtjänst enstaka insatser för kunder som endats har städinsats			
			300 kr per timme
* Avgifter för trygghetslarm			
förkommen/skadad larmklocka	1,80%		851 kr engångskostnad
förkommen/skadad larmmottagare	3,80%		1 797 kr engångskostnad
* Avgift för hälso- och sjukvård vid servicehus			
	3,10%	12	122 kr per månad
Matlådor och matdistribution			
matlåda	0,1210%		57 kr portion
Avgifter för korttidsboende			
* omsorgsavgift	48,00%	365	62 kr per dygn
matavgift	80,00%	365	104 kr per dygn
avgift för boende i enkel-/dubbelrum	55,39%	365	72 kr per dygn

Avgifter vid besök i dagverksamhet			
* besöksavgift	0,425%		201 kr per besök
måltidsavgift	0,203%		96 kr per dag
frukost vid köp av enstaka måltid	0,052%		25 kr per dag
lunch vid köp av enstaka måltid	0,113%		53 kr per dag
dessert vid köp av enstaka måltid	0,024%		11 kr per dag
mellanmål vid köp av enstaka måltid	0,024%		11 kr per dag
Transport till och från, per dag	0,59%	12	23 kr per dag
Avgifter i särskilt boende med heldygnsoomsorg			
* omsorgsavgift	53,92%	12	2 125 kr per månad
måltidsavgift	80,00%	12	3 153 kr per månad
hyra	enligt gällande hyreskontrakt		
Avgifter för extern placering i särskilt boende enligt SoL			
* omsorgsavgift	53,92%	12	2 125 kr per månad
måltidsavgift	80,00%	12	3 153 kr per månad
hyra	enligt faktisk hyreskostnad som staden betalar		
Avgifter för måltider inom servicehus			
<i>vid servering i restaurantens matsal:</i>			
lunch	0,153%		72 kr per portion
<i>vid avhämtning:</i>			
lunch	0,137%		65 kr per portion
<i>näringspreparat:</i>			
hel sondnäring	46,05%	12	1 815 kr per månad
halv sondnäring	23,02%	12	907 kr per månad
näringsdryck	8,12%	12	320 kr per månad
Avgifter inom socialpsykiatri			
<i>vid extern placering i hem för vård och boende:</i>			
* omsorgsavgift	53,92%	12	2 125 kr per månad
måltidsavgift	80,00%	12	3 153 kr per månad
hyra	enligt faktisk hyreskostnad som staden betalar		
<i>vid stadens boende med särskild service:</i>			
* omsorgsavgift	enligt biståndsbedömd nivå		
måltidsavgift*	80,00%	12	3 153 kr per månad
hyra	enligt gällande kontrakt		
* om kost tillhandahålls			

Avgifter inom individ och familjeomsorgen

<i>Avgift för handläggning av dödsbo</i>	1,015%		480 kr per timme
<i>Avgift för familjerådgivning</i>	0,79%		374 kr per samtal
<i>Avgifter för måltider i kontaktfamiljer:</i>			
barn 0-5 år	30,00%	365	39 kr per dygn
barn 6-14 år	49,00%	365	63 kr per dygn
barn 15-17 år	80,00%	365	104 kr per dygn
vuxna (fr 18 år)	80,00%	365	104 kr per dygn
<i>Avgift för plats på natthärbärge</i>	0,113%		53 kr per natt
<i>Skyddat boende, stödboende, vård för spelmissbrukare och träningsboende (dygnet om)</i>			
matavgift	80,00%	365	104 kr per dygn
avgift för boende	80,00%	365	104 kr per dygn

Avgift för barn som bor tillsammans med vårdnadshavare i skyddat boende 50 procent av avgift för vuxna

Reducering av avgiften sker om klienten har egen bostadskostnad.

Föreligger särskilda skäl kan nämnden fastställa lägre avgift

hyra träningsboende

enligt gällande kontrakt

Avgifter inom LSS-verksamheter

Avgifter för måltider inom:

korttidsvistelse för barn och ungdomar

barn 0-5 år	30,00%	365	39 kr per dygn
barn 6-14 år	49,00%	365	63 kr per dygn
barn 15-17 år	80,00%	365	104 kr per dygn
korttidsvistelse för vuxna (fr 18 år)	80,00%	365	104 kr per dygn

daglig verksamhet

måltider per dag (lunch och mellanmål)	0,203%		96 kr per dag
--	--------	--	---------------

Avgift för boende i HVB-hem och liknande	55,39%	12	2 183 kr per månad
---	--------	----	--------------------

Avgift för transport till och från daglig verksamhet

Transport till och från, per dag	0,59%	12	23 kr per dag
----------------------------------	-------	----	---------------

Lägsta räkningsbelopp som faktureras per månad			50 kr per månad
---	--	--	-----------------

Avgifter inom kultur- och fritidsnämnden

Gångsätrabadet och gym		
Årskortavg Gångsätrabadet fr o m 1/1 2020 (kr)	2019	2020
Årskort* vuxen, grundavgift	1 820	1 860
Årskort* vuxen, totalkort (bad+gym)	3 140	3 200
Årskort* ungdom, grundavgift	785	800
Årskort* ungdom, totalkort (bad+gym)	1 445	1 480
3 månaderskort*, vuxen	720	740
3 månaderskort* vuxen, totalkort (bad+gym)	1 230	1 260
3 månaderskort*, ungdom	300	310
3 månaderskort* ungdom, totalkort (bad+gym)	565	580
Årskort dagtid Gångsätrabadet	1 020	1 040
Friskvårdskort* (anställd Lidingö stad)	1 230	1 260
Friskvårdskort*, totalkort (bad+gym)	2 670	2 720
Årskort ungdom/vuxen Lidingöwallen bastu och motionsrum	720	740
<i>*Gäller på Gångsätrabadet och för Lidingöwallens bastu</i>		
Gångsätrabadet entré fr o m 1/1 2020 (kr)	2019	2020
Entré vuxen	75	77
Entré ungdom 7-18 år	30	31
Klippkort vuxen 12 ggr	685	699
Klippkort ungdom 7-18 år 12 ggr	240	245
Gångsätra entré gym fr o m 1/1 2020 (kr)	2019	2020
Entré vuxen	105	105
Entré ungdom (under 18 år)	50	51
Klippkort vuxen 12 ggr	820	840
Klippkort ungdom (upp till 18 år) 12 ggr	410	420

Hyreskostnader per timme fr o m 1/7 2020 (kr)						
	Taxa 1		Taxa 2		Taxa 3	
	Bidragsberättigad förening		Skolklasser och vuxenföreningar		Övriga och privat	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Gymnastiksalar (små)	57	58	186	190	268	273
Motionshallar	57	58	186	190	268	273
Styrketränningsrum	57	58	186	190	268	273
Skjuthallen	57	58	186	190	598	610
Torsviks gymnastikhall	67	68	288	294	480	490
Gymnastikhallar (Bodal, Käppala, Källängen, Rudboda)	82	84	376	384	613	625
Danica Sporthall	82	84	387	395	634	647
Bodals Bollhall	98	100	490	500	552	563
Gångsätrahallen	98	100	547	558	715	729
Hersbyhallen	98	100	547	558	715	729
Badminton	57	58	139	142	140	143
Bodals tennishall (vard före kl 17.00)	140	143	144	147	145	148
Bodals tennishall (övrig tid)	273	278	278	284	278	284
Gångsätrabadet	103	105	788	804	1 555	1 586
Gångsätrabadet barnpoolen	45	46	258	263	400	408
Naturgräsplaner, stora	98	100	495	505	922	940
Konstgräsplaner, stora	98	100	495	505	922	940
Konstgräsplaner, små	50	51	258	263	490	500
Grusplaner (små)	25	26	222	226	325	332
Friidrottsanläggning	77	79	495	505	922	940
Konstisbana Lidingövallen	114	116	546	557	1 040	1 061
Danica Isannex nov-feb	114	116	927	946	927	946
Danica Isannex mars-okt	227	232	927	946	927	946
Childhoodhallen vard före 16.00, 1/9-31/3	140	143	1 075	1 097	1 075	1 097
Childhoodhallen helger och vard efter 16.00, 1/9-31/3	140	143	1 510	1 540	1 510	1 540
Childhoodhallen 1.4-31/5, 1.8-31.8	1 080	1 102	1 080	1 102	1 080	1 102
Childhoodhallen 1.6-30.6	1 240	1 265	1 240	1 265	1 240	1 265
Specialsal, ämnessal	470	479	470	479	470	479
Elevmatsal och aula	520	530	520	530	520	530
Klassrum, studierum	315	321	315	321	315	321
Övernattning/person/natt i idrottslokaler	40	41	120	122	280	286
Övernattning/person/natt skollokaler	40	41	120	122	285	291

Biblioteksverksamhet fr o m 1/1 2020 (kr)	2019	2020
Bibliotekets hörsal - Upplåtes till studieförbund, föreningar och företag för kurser, konferenser och annan programverksamhet i begränsad omfattning. Hyra under bibliotekets ordinarie öppethållande per timme	260	finns inte
Video, spelfilm - faktafilmer och barnfilmer lånas ut avgiftsfritt. Hyra för 10 dagar	25	25
Försenade böcker och andra media , vuxenavdelning. Avgift per media och påbörjad vecka	15	15
Maxbelopp för media/medier återlämnade vid samma tillfälle	210	215
10 dagars lån per dag	10	10
Dvd-film med röd prick <i>per vecka</i>	15	15
Dvd-film med blå prick och VHS-film per vecka	15	15
Försenade böcker och andra media , barnavdelning. Barnböcker	ingen avgift	ingen avgift
Video, cd-rom, m fl per vecka	ingen avgift	ingen avgift
Ersättning för skadade eller förkomna medier. Särskilt dyra böcker och Cd-musik	210	215
Vuxenbok, CD-bok	310	315
Barnbok	160	165
Pocketbok, CD-musik/bok för barn	100	100
Tidskriftshäften	60	60
Video och cd-rom	310	315
TV-spel	620	630
Förkommet lånekort Barn		
Ungdomar 15-17 år	10	10
Vuxna	30	30
Reservationer Reservationsavgift för vuxenmedier per beställning	10	10
Fjärrlån (inlån från andra bibliotek) per beställning	20	20
Kopieringskostnad Med kopieringskort per sida svart/vitt	2	ej klart
Med kopieringskort per sida färg	4	ej klart
Utan kopieringskort per sida svart/vitt	5	ej klart
Utan kopieringskort per sida färg	10	ej klart
Utskrifter per sida	3	ej klart
Övriga avgifter fr o m 1/1 2020 (kr)	2019	2020
Hyra fritidsgård per tillfälle	1 460	1 490
Repetitionslokal Musikgården /år/grupp, medlemmar upp till 25 år	5 720	5 835
Repetitionslokal Musikgården /år/grupp, medlemmar äldre än 25 år	10 400	10 610
Repetitionsavg. Skärsättag. /grupp/termin	830	845
Aktivitetsavgift omsorg/termin	830	845
Måltidsavgift helgkorttids/dygn	100	100
Terminsavgift, Musikskolan	1 200	1 300
Terminsavgift, hyra av instrument, musikskolan	500	510
Terminsavgift, Sagateatern	1 200	1 300
Terminsavgift, prova-på-grupp, Sagateatern	1 000	1 050